

MŪSŲ LIETUVA

LIETUVA

NR 19 (1293) XXV. 1973 M. GEGUŽĖS - MAIO 10 D.

60 centavų

Rua Juatindiba, 20 Caixa Postal 4421 - São Paulo, SP

Telef. 273-0338

PLAČIAJAME PASAULYJE

IŠSKRENDA Į ERDVES

DIDŽIAUSIAS ERDVĖLAIVIS

Amerikos mokslininkai gegužės 14 paleis į erdves skraidyti aplink žemę didžiausią iki šiol pastatytą erdvėlaivį. Mėnulį skridę Apolonai buvo tik nykštukai, palyginti su dabar pastatytuoju erdvėlaiviu. Jis pavadintas SKYLAB, t. y. „Dangaus tyrinėjimų laboratorija“. Toliau sutrumpintai vadinsim ją tika „Laboratorija“

LABORATORIJOS MĀTAI

Mėnulį skridusieji buvo tartum mažyčiai automobiliukai, palyginti su Laboratorija. Ji labiau panaši į dviejų aukštų amerikiečių erdvų namą.

Rusų bane 1971 metais pastatytasis didžiausias erdvėlaivis „Saliut“ svėrė 24.000 kilogramų. Laboratorija sveria 90.000 kilogramų. Saliut turėjo 1200 kubinių metrų talpos, Laboratorija turi 3600 kub. metrų.

KAME SKRAIDYS.

Laboratorija įves į 430 kilometrų aukštumo taką aplink žemę. Gegužio 15 kita rakieta išmes erdvėn tris astronautus, kurie pasivys Laboratoriją ir į ją persikels. Laboratorijoje jie gyvens ir dirbusis 28 dienas. 7 dienas ilgiau, negu rusai astronautai prieš keletą metų.

MILŽINAI SPARNAI

Laboratorija išskleis du sparnus, teniso aikštės didumo. Tie plokšti sparnai, sugerdami saulės spindulius, gamins reikalingą Laboratorijai elektrą.

Laboratorijos viduje įrengta daugybė aparatų visokiems tyrinėjimams atlikti, kurių būsią net 50.

ŽMOGAUS ATSPARUMAS

Labiausiai rūpi iširti, kaip galės priprasti žmogus tokį ilgą laiką gyventi ir dirbuotis, netekęs svorio, nes toje aukštumoje daiktai nebejausdami žemės traukimo, nieko nebesveria. Todėl ar ne 18 aparatų nuolat tikrins astronautų sveikatos stovį.

KITI APARATAI

Laboratorijoje įtaisytas didžiulis teleskopas saulei, ir žvaigždėms tyrinėti, žemės turtams registruoti, ligų apkrėtus miškus ir laukus parodyti, ir tt.

PASIKEITIM

Po 28 dienų darbo visi 3 astronautai grįš žemėn, o Laboratorija skris toliau

savo taku (orbita). Po 2 mėnesių kiti 3 astronautai čia atvyks ir tęs pirmąjį darbą. Jie čia pasiliks 56 dienas ir grįš žemėn. Po mėnesio atvyks trečia trijulė. Ir ta pasiliks 56 dienas.

KAIP MATINSIS IR DARBUOSIS

Kadangi astronautai bus be svorio, tai kad galėtų stovėti ant grindų ir dirbuotis, avės ne paprastais batais, o spe-

cialiais. Grindyse darbai reikalingose vietose, yra trikampės skylutės. Batų paudoose gi yra kabliukai, kurie tilps į tas skylutes, jose užsikabins ir astronautai, judėdami, nepakils į lubas ir nesidaužys į sienas.

Valgiai ši kartą bus normaliai pagaminti, sudėti į plastikos maišukus, o tie dar įdėti į dėžutes. Mėnulį skridusieji valgė maistą ir skysčius išspausdami iš tūtelio, tartum dantų pastą. Dabar galės naudotis peiliiais, šakutėmis ir šaukštais. Maistą iš dėžučių dar maišukuose dėsi specialų padėklą, o tą pastatys ant kambario viduryje esančių storoko stulpečių, kurs tuojau, automatiškai, maistą sušildys.

Valganį maistą teks nešti prie burnos atsargiai, palengvėle. Greit ar staigiai nešant ir prie burnos ranką sulaukius, maistas nuskristų toliau.

DARBAS IR POILSIS

Darbai skiriama 8 valandos. Irgi 8 v. miegui. Kitos 8 v. jų pačių užsiėmimams. Beto jie turės 3 laisvas dienas. Visą laiką bus kontroliuojama jų sveikata, kūno bei nervų reakcija į maistą, į darbą neįprastoje aplinkoje. Net ir miegant aparatai tikrins smegenų vibracijas.

Bus daugiau

NUBAUSTI „LIUDININKAI“

Pasaulinė spauda balandžio pabaigoje minėjo žinutes iš Lietuvos apie dvytnis „Jehovos liudininkus“, nubaustus teisme. Kartu rašyta, kad persekiojami baptistai, budistai (turį net pasekėjų „iki Baltijos krantų“) ir kitų tikybų tikintieji, jau nekalbant apie katalikus

Iš esmės sovietai priešingi Jehovos liudininkų mokslui, kuris skelbia, kad pasaulio pabaiga arti, nes viešpatauja visokios blogybės, šventajame Rašte pranašautos. Sovietams liudininkų teigimai apie „šio pasaulio galybes“ nepatogūs, nors visuose kraštuose jų mokslas tas pats – sovietai mano, kad jie tik atkreipia dėmesį į jų sukurtą „velniavą“.

Klaipėdos teisme byla ėjo ištisą mėnesį. Vasario pabaigoje spauda pareiškė, kad Jehovos sektos veikla „labai pavojinga, yra antisocialinio ir antivalstybinio pobūdžio“.

Jehovos liudininkai, pagal „Sovietskąją Litvą“ žinias, lanko namus, įkalbinėja asmenis susidomėti jų sekta, platina brošiūras Lietuvoje, Latvijoje, Prūsijoje (dabar vadinamoje Kaliningrado srityje). Trys sektantai – V. Arajus, T. Šerelis ir L. Šlušnis, buvo nuteisti penkeris metus kalėti griežto režimo kalėjimuose, kiti po mažiau.

SVEIKINAME VISAS MOTINÉLES!

VAIKAI KUN. ZDEBSKIO MOTINAI

(Kun. Sdebskis, po arešto už vaikų mokymą, buvo tiek sumuštas, kad jo motina negalėjo jo atpažinti)

*Oi, neverk, Motinėle, jei Tavo sūnus
Geležiniais vėl buvo apkaltas...
Jis gi priėmė panšius, kaip Dievo siūstus,
Už jaunimą, už visą mūsų tautą.*

*Nors jo rankos nekyla altoriaus aukoj,
Nedalina jos dangiškos duonos,-
Jos su Kristum Golgotos kalvos aukštumoj
Atpirkimą ir šviesą sruvena.*

*Nedejuokite, Mama, skaudžiai naktimis,
Tarsi Baltijos jūra audringa.
Paklauskite, kaip meldžias vaikučių, širdis
Kaip jie ryžtas gyventi garbingai.*

*Štai nukritusi sėkla jau skleidžia lapus,
Kurį sėjo jo rankos dosniausiai.
Jis - Bažnyčios garbė, Jos tikrasis sūnus,
Švyturys mūsų kelionėj šviesiausias.*

*Nesvarbu jam Kaifas, Pilotas, visi
Neteisingi teisėjai, karaliai...
Ir erškėčiai, ir kryžiaus kelionė grasi -
Jis tarnauja vienam Visagaliui.*

*Lyg tie akmenys stovi tėvynės laukuos,
Lyg šermukšnės ir smilgos sušalę -
Jis Bažnyčios, Tėvynės garbės neišduos.
Pasirinkęs aukščiausiojo valią.*

*Angelai danguje stebis, lydi malda,
Kankiniai tvirtumu jį aplanko.
Jis gyvena ne sau, bet kitiems visada,
Vien dėl to jam ir surištos rankos.*

*Pasiguoskite, Mama, šventųjų džiaugsmu
Ir pabūkite minutę laiminga:
Jis istorijoj mūsų šviesiausiu vardu
Pasiliks įrašytas garbingai.*

*Tad, neverk, Motinėle, kad tavo sūnus
Prie altoriaus ateiti negali, -
Jis su Kristum už groty, aukojas už mus,
Neša ugnį po visą mūsų šalį.*

Lietuva, 1971 m.

Dail. V. Stančikaitės iliustracija

LIETUVA

Lietuvos spaudoje rašoma, kad vietoje bibliotekose yra dabar apie 65 milijonai įvairių spaudinių, rankraščių, mikrofilmų, plėkštelių.

Istorijos ir etnografijos muziejuje Vilniuje atidaryta paroda „XVII-XX amžiaus pradžios apšvietimo priemonės“.

Sov. Sąjungos dramaturgijos festivalyje už geriausią režisūrą premijuoti D. Ramulevičiūtė (Valstybinis jaunimo teatras) H. Vancevičius ir A. Lapėnas (Akademinis dramos teatras).

Pagal davinius iš Lietuvos spaudos, lutine gyventojų gyvenimo trukmė apie 72 metai (moterų 74 metai 1970

metais 79 metų amžiaus asmenų buvo apie 10 tūkstančių, 89 metų amžiaus apie du tūkstančiai, 99 metų – 211.

Kaune pradėjo veikti pirmasis Sov. Sąjungos ribose puslaidininkinio foto-popieriaus fabrikas.

1970 metų surašymo duomenimis Vilniuje buvo 372.000 gyventojų, Kaune – 307.000, Latvijos sostinėje Rygoje 758.000, Estijos sostinėje Taline 363.000. 1973 metais Vilnius turi virš 400.000 gyventojų. Lietuvoje daugiau kaip 20.000 gyventojų 1972 metais turėjo 11 miestų. Keturi miestai turi daugiau kaip 100.000 – iš jų, šalia Kauno, Klaipėdos ir Vilniaus, Šiauliai 1972 metais skaičių pasiekė, o Panevėžiui dar trūksta 20.000 iki šimto tūkstančių. Šeštuosiu miestu yra Alytus. Miestuose gyvena 52 proc. Lietuvos gyventojų.

Pagal Sov. Sąjungos 1970 metų surašymą, savoa skaičiumi lietuvių tauta užima vienuoliktą vietą, latviai 18-tą, estai 22-ą. Skaičiai: lietuviai 2.665.000, latviai 1.430.000, estai 1.007.000. Iš 27 tautų, turinčių virš 400.000 gyventojų, didžiausia yra rusų (129 milijonai) tada ukrainiečių (41 milij.), visos kitos 10 milijonų ar mažiau. Lietuvos teritorijoje buvo 1972 metais 3.200.000 gyventojų. Latvijoje - 2.364.000, Estijoje 1.356.000. Dabartinė okupuotos Lietuvos teritorija – 65.200 kvadratinų kilometrų.

Lietuvoje dabar veikia šios medicinos mokyklos: Kauno P. Mažylio medicinos mokykla, Klaipėdos J. Kučinskio medicinos mokykla, Panevėžio, Šiaulių, Utenos, Vilniaus medicinos mokyklos, kurios ruošia daugiausiai felčerius, medicinos seseris.

Lietuvoje ežerų skaičius sumažėjęs nes 1972 metais buvo 2.834 ežerai, turį daugiau kaip pusę hektaro pločio

Vakarų Vokietijos katalikų žinių agentūra KNA praneša, kad Vatikanas priskirsias dalį dabartinės Lenkijos Varmijos vyskupijos dalį Kauno vyskupijai. Seniau vyskupiją valdė dvasiškai vokiečiai buvo išvežti į Vokietiją, vyskupiją administruoja lenkai bet dalis jos dabar yra Sov. Sąjungos ribose Todėl ir kalbama, kad sritis, kurioje gyvena 25.000 lietuvių, būtų priskirta Kauno arkivyskupijai Karaliaučiuje (dabar va dinamame Kaliningradu) gyvena apie 12.000 lietuvių, jų yra ir Tilžėje (dabar Sovietskas)

Rokiškyje sūrio gamykloje kasmet suslegiama po 2150 tonų sūrių kas antrą dieną išvežamas pilnas traukinio vagonas. Sūriai nokykloje išbūna 2-3 mėn.

SPAUDA APIE V PALKĄ

Šiaurės Amerikos ir kitų kraštų lietuvių laikraščiai teberašo apie vasario pabaigoje São Paule įvykusį penktąjį Pietų Amerikos lietuvių kongresą.

Toronto „Tėviškės Žiburiai“ per keletą numerių dėjo PALKO darbų aprašymus. Vertindamas tautinių šokių vakarą seselių pranciškiečių gimnazijoje laikraštis rašo „Nei šokėjai, nei žiūrovai nepavargo“ „Grandies tautiniai šokiai žavėjo susirinkusius menišku atlikimu. Tai rodė ilgį ir stiprūs plojimai“

Apie L.K. Bendruomenės chorą rašoma, kad „šiuo metu yra geroj formoj ir padidėjęs chorių skaičius“ „Aplamai, jaunimas šiame kongrese aktyviau reiškesi. negu anksčiau buvusiuose kongresuose Pažymėtina, kad kongreso organizaciniame komitete dauguma sudare Brazilijoj gimusi ir augusi karta“

Žiburiai tęsia: „Kongresas parodė ir Brazilijos lietuvių gyvenimo trūkumus. Permažai ryšių su tolimesnėse apylinkėse gyvenančiais lietuviais. Aplamai, permažas nuosimtis organizuotos visuomenės, ypač jaunimo“

Jaunimo Balsas

Dvisavaitiniame Čikagos jėzuitų leidinyje „Mūsų Žinios“ dvi Grandies šokėjos Rima Skorubskaitė ir Danutė Bruškytė aprašo kiekvieną Kongreso dieną, baigdamos „Niekada neužmiršime nei krašto grožio, nei kalnų nei jūros, nei karštos saulės, o ypač Pietų Amerikos Tėsinys 9 psl.

Įėjimas į Lietuvos parodą Caracasa, Venecuėjoj. Prieš parodą atidarant buvo išriestas kaspinas, kurį perkirpo Venecuėlos prekybos ministerio žmona, atstovavusi respublikos prezidento žmona. Pati paroda buvo suskirstyta padaliniais: informacija apie Lietuvą, gintarai, odos išdirbiniai, medžio skulptūros, audiniai, keramika, rankdarbiai, lietuviai Venecuėjoje bei jų meno kūriniai ir kt. Prie įėjimo buvo referencijų lentynėlė su Liet. Enciklopedija ir įvairiais periodiniais leidiniais. Atskirą skyrių sudarė Čiurionio bei Šimono meno kūrinių reprodukcijos ir paaiškinimai apie šiuos menininkus. DIRVA

Lietuvoje 1923 metais miestuose gyveno 16 nuosimčių visų gyventojų, 1939 m. 23 nuosimčiai, o 1972 m. 53 nuosimčiai. Žemės ir miškų ūkyje dirbo 1923 m. 79 nuos., o 1970 m. 313 nuos.

Urugvajaus Lietuvių kultūros draugija išrinko naujais garbės nariais Juliją Jozauską ir Juozą Ramoną. Ankščiau buvo išrinkti Edvardas Jusys ir Pranas Stanevičius.

Nelsono Gruzdo vadovaujamas orkestras jau ketveris metus griežia tanagus Montevideo ketvirtame kanale kiekvieną penktadienio vakarą.

Vasario 17 visoje Kanadoje per Kanados valstybinį radijo tinklą transliuota valandos ilgumo drama, pavadinta „Milžinių replėse“, vaizduojanti Pabaltijo tautų gyvenimą ir išsivius. Veikalą parašė kanadietis Len Peterson. Sumanė šį veikalą A. Dudaravičius, gyvenęs

Kanados vakaruose. Dramoje pagrindinis asmuo – Jonas Bielinis, kurį vaidina John Scott.

Filatelistų Lithpex XV parodoje Čikagoje buvo išstatyta pašto ženklų 1040 lapai.

Lietuvių saleziečių centre netoli Romos kas mėnesio 20-tą dieną aukojamos Mišios už a.a. Benediktą Sugintą, Vila Zeliną, bažnyčios statytoją, kurio metinės sueina 1973 IV 20.

Muzikos leidėjų draugijos JAV-se Paul Revere žymenį už 1972 metų geriausią gaidų igraviravimą laimėjo muzikas J. Zdanisius.

McKay leidykla New Yorke išleido Algio Rukšeno dokumentinę knygą „Gėdos diena“ (anglų kalba), 500 psl., apie Simo Kudirkos įvyki.

Thunder Bay, Ontario provincijoje

Kanadoje, tautybių parke lietuviai stato paminklą.

Montrealio prancūzų leidykla išleis naują Liudo Stankevičiaus, lietuvių radijo programos vedėjo ir prancūzų kalba laikraščio recenzento, knygą apie burtus įvairiose tautose. Medžiagą rinko ir iš vyresnio amžiaus lietuvių.

LIETUVIAI PASAULY

Glasgovo Karališkoje muzikos akademijoje sėkmingai dalyvavo lietuvių Olivija Sinkevičiūtė-Sinclair.

Broktono, netoli Bostono, lietuviai deda pastangų, kad miesto gimnazijoje būtų įvesta lietuvių kalbos pamoka – penkios per savaitę, pradedantiems ir pažengusiems.

JAV Lietuvių Bendruomenės atstovai valdžios pareigūnams padavė pareiškimą dėl valdžios išleisčių žemėlapių, kuriuose Lietuva įtraukta į Sovietų Sąjungą. Valstybės departamentas atsakė, kad paprastai visuose pažymima, kad JAV nepripažįsta Lietuvos ir kitų Pabaltijo kraštų inkorporacijos į Sov. Sąjungą, o žemėlapiuose taip pat parašoma, kad vietovardžiai nebūtinai yra tikslūs.

Valstybės departamentas turi specialų leidinį, kuriame pažymimi tarptautinių sienų nesutapimai ir ginčai.

Buenos Aires Televizijos 13 kanale buvo pasikalbėjimas su kanklių ir gitarų meistrų Kvirinu Runimu ir jo dūkra Danute, kurie išvyko į Čikagą.

Vaižganto kultūros klubas Brookline, Kultūros židinyje, surengė dramos aktorius Henriko Kačinsko 70 metų amžiaus minėjimą. Programoje paskaita, paties sukaktuvinininko skaitymai iš Putino, Andriušio ir Sruogos.

MOTINOS DIENAI

Gegužev rytą alyvos žydes
Palenkus sakele muskint
Išskodama laimes alyvu žieduos.
Kartu ir mane prisimink

Mama, šiandien tave vaikai sveikins
atneš dovanų. Vieni atneš brangių ir
dingu, o kiti mažą dovanėlę. ar ra-
unės šakelę. Bet tas nesvarbu. Tu vis-
k būsi laiminga, kad tavęs nepamiršo.

Tu jausies laiminga, kai tavo sūnelis
abučiuos tave ir ištars: „Mama, sveiki-
u. Tave tu būsi daug laimingesnė
negu gavus brangiausią dovaną.

As dabar prisiminkiu jau seniai skai-
via Vytauto Tamulaičio apysaką:

Vienas berniukas liko našlaitis, tą
dieną po laidotuvių jį išsivedė to-
mų giminės avių ganyti ir žąsų nuo va-
arojaus saugoti

Viską, ką našlė paliko mirdama ver-
ngesnio, išsinešiojo svetimi, palikę naš-
aičiui tik kaimo staliaus iš pušinių len-
telių sukaltą smuiką. Tai buvo vieninte-
lis ir pats brangiausias motinos atmini-
nas. Jį buvo padovanojusi ji savo sūnui
irmosios komunijos dieną tardama:

Mano vaikel, tu labai norėjai tu-
eti smuiką. Štai jis. Grok savo vargo
jainą taip, kaip moki. Neturtinga tavo
motina negalėjo tau nupirkti gražaus,
blizgančio ir tikro smuiko. Jis neturi
net visų stygų, o tik tris

Gera mama, prižadai juo groti
taip kaip mane mokei. prisiminė savo
žodžius, kai sušuko iš džiaugsmo, im-
lamas smuiką į rankas.

Ir dažnai prisimindamas motinos žo-

džius imdavo smuiką ir grodavo, tada
jām pasidarydavo ramu, ramu, lyg skris-
tų kartu su smuiko aidu ten aukštai,
kur buvo jo geroji motina.

Gegužis baltavo sodų žydinčiose ša-
kose. Pavasaris slėniuose barstė gėles. O

ten toli prie pamiškės, pasikišęs po pa-
žastimi savo smuiką, piemenukas vari-
nėjo avis. Jis nuolat žvilgčiojo į saulę.

– Dar anksti. Supyks, jei pargin-
siu. Kalbėjo sau vienas. Bet ir vėluo-
tis negaliu. Sutems. ir jis vis nera-
mesnis sukinėjosi apie avis.

Baltas vakaro rūkas jau kilo iš pievų
ir laukų, kai piemenukas nedrąsiai pra-
vėrė geležinius kapų vartelius.

Berniukas pabėgėjo kiek žvyro take-
liu ir staiga pasuko į nuošalų kapų kam-
pelį. Čia suklupo prie apleisto, žolėmis
apžėlusio savo motinos kapo.

– Mama – sušuko jis. Mama. Ir
aš atėjau tave pasveikinti kaip ir kiti
vaikai. Šiandien visi mini tavo dieną.
Atėjau ir aš pas tave, kad galėčiau padė-
koti už gyvenimą, kurį man davai. Šei-
mininko Petrukas savo mamytei dova-
nojo Marijos paveikslėlių auksiniuose rė-
meliuose, o Aldutė pasakė eilėraštį.

Taip pat ji priskynė gražių gėlių iš dar-
želio. Aš nieko tau, mamyte, nenupir-
kau. Nedrįsau prašyti šeimnininko pini-
gų, o Petrukas nepaskolino. Iš darže-
lio gražiųjų gėlių taip pat negaliu skinti.
Atnešiau tiktai tas, kurios pievoje žydi.
Atleisk, mama už tokią menką dovanė-
lę. Tiesa Petrukas su Aldute dar priža-
dėjo savo mamytei būti geri ir visados
jos klausyti. Ir aš tau prižadau būti ge-
ras, toks, kokio tu norėjai. Aš visada
grosiu tavo dovanotu smuiku taip, kaip
mane mokei. Petrukas sako, kad aš gro-
ju, kaip svirplys, bet tu vistiek paklau-
syk, ką naujo išmokau beganydamas.
Niekam mano smuikas nepatinka, bet
juk tu, mama, suprasi, ką jis sako ir ko
jis verkia. Tik tu viena išgirsi tų trijų
stygų skambančią dainą, kurią taip pa-
milo mano širdis.

Nepakilęs nuo kapo, berniukas išsi-
traukė savo smuiką iš po pažasties ir pri-
spaudė prie krūtinės... Nedrąsiai suvirpė-
jo jo balsas kapų tyloje. Bet juo toliau
juo garsiau ir garsiau jis grojo. Nesude-
rintos stygos aimanavo ir verkė. Iš po
žemėtų pirštelių plaukė gili ir graudi
melodija, verždamosi savo sielvartingu
virpėjimu į jūdus motinos kapą.

Vaikas tikėjo, kad dabar motina, ten
po žemėmis tikrai jo klausėsi. Kas žino,
o gal tikrai jį girdėjo tą plaukiančią dai-
ną ten apleistame kape ir buvo laimin-
giausia iš visų motinų. Gal būt, jai pa-
vydėjo daugelis kitų, kurių kapus puo-
šė balti marmuro paminklai ir raudon-
nos rožės. Tyros ašaros kurios krito iš
vaiko akių ant to tylaus kapo, kaip
perlas žibėjo papuošdamos jį gražiau-
siu paminkliu, kokį būtų norėjusi turė-
ti kiekviena motina.

Saulė jau buvo seniai pasislėpusi už

šilo. Šalta rasa nukrito ant akmeninių
kryžių, o berniukas vis dar grojo. Kai
pagaliau jis pakilo, atsisveikino moti-
ną ir norėjo bėgti namo, nepažįstama
ranka palietė jo petį.

Vaikas krūptelėjo išsigandęs ir atsisuko.

– Nebijok, vaikute, manęs tarė
nepažįstamas ponas. – Aš taip pat
klausiausi tavo smuiko. Tu grojai savo
motinai be galo gražiai. Jo balsas tikrai
pasiekė jos širdį. Ji sujudėjo dulkėse ir
pakilo iš kapo. Aš išgirdau jos prašymą,
kad pamėčiau tave kartu su savimi į
miestą ir išmokyčiau groti tikru smu-
ku. Aš esu muzikas ir žinau, kad tu tik-
rai sugebėsi nuostabiai gražiai groti ne
tik savo motinai, bet ir visiems žmo-
nėms.

Išsigandęs berniukas žiūrėjo į nepa-
žįstamojo veidą nežinodamas, ką turė-
jo atsakyti. Staiga jis sušuko:

– Ačiū, tai labai gražu. Bet tas vis
kas ne man. Kas už mane ganys avis ir
žąsis? Mokyti reikia daug pinigų, ku-
rių man niekas neduos.

– Eime – tarė nepažįstamasis, švel-
niai paimdamas jį už rankutės. – Tau
jau viską davė motinos meilė.

Nijolė Pupienytė-Mikalkėnienė

Vien tikrai tėvų meilė savo
vaikams išveria per visą gyve-
nimą.

— Robert Browninų

Paprastas, nuoširdus, ne-
išpūstas elgesys visus pa-
traukia.

TIESA IR GYVENIMAS

LYTIS IR DIEVO MEILĖ

Vysk. Fulton Sheen

GĖDA

Tikta: žmogus gali gėdytis. Šitas gėdos instink-
tas labiau už kitus įvelia sielą. Gėda pridengia giliau-
ją gyvenimo paslaptį, apsaugodama ją nuo ne-
kantraus išnaudojimo, Sulaikydama iki lytis galės
pasitarnauti pilnutiniam gyvenimui ir taip paten-
kinti kūną ir sielą. Žmogus neturėtų jokio pasibiau-
rėjimo, jei kiekvienas mūsų nejaustumė, jog kūnas
yra savotiškai šventas dalykas ne tik todėl, kad jis
gali tęst Dievo kūrybinį aktą, bet ir todėl, kad jis
gali tapti tikra Dievo Šventovė.

Žmogus vis ieško tobulos absoliučios laimės.

Manyti kad lytis duoda tą absoliučią laimę yra
tas pat, kaip stengtis kopiją paversti originalu, ar
iešėti laikyti pačiu daiktu. Begalinius sielos troški-
mus vien tik kūnas nepasotina. Atsiminkim – mei-
lė glūdi ne instinkte, o valioje. Jei meilė būtų tiktai
kūniška – organiška, kaip kiti kūno aktai – pav. al-
savimas, virškinimas, tai ji nesjustų pasibaurėjimo,
kaip kartais atsitinka. Subrendusi meilė yra daug
daugiau už grynus kūno instinktus. Kiekviena siela
jaučiasi nerami, tuščia, kažko ilgisi, trokšta. Visa
tai primena ką tai prarastą – rojų. Esame ištremti
karaliai. Tai mūsų tuštumą pripildyt gali tiktai Die-
viškoji Meilė – niekas kitas. Dievo netekęs, ar ne-
tikrų mokytojų bei lyties šarlatanų apiplėštas
žmogus bando užpildyti tą tuštumą „meilės afero-
mis“. Bet tiek žmogiškoji, tiek Dieviškoji meilė
pasprunka nuo to, kas ją laiko tik kūnišku reikalu.

Tik tas gali kilniai mylėti, kas kilniai gyve-
na.

Kai kurie iškrypėliai sako, jog ir dvasinė šventų-
jų meilė Dievui esanti tiktai išaukštinta lytinė mei-
lė. Netiesa. Tai būtų tas pats, kaip kad sakytum,
jog tėvynės meilė kyla iš dramblio meilės savo ban-
dai. Aiškinimas jog religija esanti kilusi iš lytinio
instinkto yra toks kvailas, kad nėra ko dėl to nė gin-
čytis. Didžiausi istorijoje religiniai sąjūdžiai buvo la-
biausiai atsiję nuo lyties. Juo labiau kas gyvena
Dievo akivaizdoje, juo labiau išsivysto jame atspa-
rumas nederamai naudotis lytimi, panašiai kaip akis
kad mirksi dulkėms pučiant.

Kita vertus lyties fanatikai yra ne tik nereligingi,
bet, paprastai, ir nusistatę prieš religiją. Yra keista
girdėti tokius asmenis raginant atmesti krikščioniš-
ką dorovę ir sukurti naują, patinkančią keletui
tūkstančių, vedančių nedorą gyvenimą. Kadangi
statistikų rinkėjai surado, sakykim, 5000 gyvenan-
čių kūniškai, tai jie siūlo tą kūnišką jų gyvenimo
idealą padaryti idealu visiems žmonėms. Nuodė-
mės nevirsta dorybėmis, jei daugybė žmonių nusi-
deda. Kaikas sako: jog lytiški iškrypimai esą tokie
dažni kaip paprastos slogos; bet lig šiol dar niekas
nesiūlė slogas laikyti normaliu ir pageidautinu daly-
ku.

Krikščioniška pažiūra į lytį yra tokia: lytinis
instinktas yra dieviškosios meilės atspindys. Pirmą

saulė, o tada jos atspindys kūdroje. Visa meilė, visa
tobulybė ir visa laimė pirmiausia yra Dievuje, tik
paskui daiktuose. Sutvėrimai juo artimesni Dievui,
juo laimingesni yra; juo tolimesni, tuo silpniau be-
atspindi Dievo veikalus.

Franz Werfel rašo „Penkiais požiūriais pakeliam-
ma ir išpildoma žmogiškoji prigimtis. Vyro ar mo-
ters meilė Dievui: vyro ir moters meilė vienas an-
tram; tėvų meilė vaikams ir vaikų tėvams; vyrų ir
moterų meilė tėvynei ar tautai; ir vyrų bei moterų
meilė kokiam nors kūrybiniam darbu, menui, lite-
ratūrai, filosofijai ir t.t. Tai nėra penkios meilės rū-
šys žmogui sukilinti, o yra penki požiūriai į vieną
ir tą pačią meilę nors mes ir galvojame, kad ji teka
tarp Dievo ir žmogaus. Kiekviename kūdikiyje ant
motinos skreito yra kas tai tokio įsikūnijimo: žmo-
nijos paslaptis tampa dangaus apsioreiškimu, o tokiame
dieviškosios meilės įsikūnijime mes galim pa-
stebėti įsikūnijusį Dievo Žodi. kurio valioje yra mū-
sų ramybė.

Kadangi lyties įtampas remiasi užmiršimu tikro-
sios žmogaus kaip kūno ir dvasios prigimties, tai,
norint nusikratyti nerimais, įtampomis ir nelaimin-
gumu, reikia atstatyti meilės prasmę (supratimą)
Meilė apima ir kūną, bet lytis kaip gyvulinis ins-
tinktas, neapima meilės. Žmogiškoji meilė visada
apima Tobulą Meilę.

Kiekviename žmoguje yra dvejopa meilė. Vie-
na – tai save tenkinanti meilė. Ji žiūri tik savo la-
bo. Kita – save pridengianti kitų labo troškinti.
Ir vieną ir antrą įsako dieviškasis isakymas. „My-
lėk savo artimą, kaip pats save“. B. d.

TU, VIEŠPATIE, SAU,

O AŠ — SAU!

NINA GAILIŪNIENĖ

TIE, KURIEMS BAŽNYČIA ATSIŠTOJA
SKERSAI KELIO

Dvi geros, religingos šeimos jautėsi laimingos. Jų vaikai susituokė, sukūrė lietuvišką šeimą išėivijoje. Po metų jaunavedys išėjo atlikti karinės tarnybos. Žmona, likusi viena, išimylėjo kitą, metė savo vyrą ir civiliška ištekejo už antrojo. Po keleto metų pamestasis vyras taip pat susirado mergaitę. "Kodėl aš turiu kentėti visą gyvenimą už nusikaltimą, kurio aš niekad nepadariau", aiškino jis, "aš mylėjau savo pirmąją žmoną, buvau jai ištikimas, o ji mane pametė. Jeigu Bažnyčia lygiai baudžia kaltą ir nekaltą (abi pusės neturi teisės bažnyčioje antrą kartą tuoktis), tai čia kažkas netvarkoje. Aš netikiu, kad ir Dievas nedarytų skirtumo tarp kalto ir nekalto (žinoma, Dievas padarys tą skirtumą kitame gyvenime), bet Bažnyčia sakosi vykdanči Dievo valią, tad man nieko daugiau neliko, kaip tuoktis pas teisėją. Dabar mudu su naująja žmona esame laimingi, bet būtume dar laimingesni, jeigu Bažnyčia nestovėtų mums skersai kelio pas Dievą". Tai yra ne vieno panaši filosofija. Jeigu pirmieji pamažu, nejučiomis nutolo nuo Dievo, tai šios grupės atstovai labai gerai žino ir priežastį, ir dieną, kai jie užskleidė savo širdį Bažnyčiai ir religijai.

TIE, KURIE NETURI VILTIES

"Sveikame kūne — sveika siela", sakydavo senovės romėnai. Jie tikrai pažinojo žmogaus prigimtį. Nors krikščionybė įprasmino kančią, bet neįstengė pakeisti žmogaus prigimties. Nuolatinė kančia, fizinė ar moralinė, nepasisekimai ir nelaimės dažnai visai užmuša tikėjimą arba bent labai iškreipia.

Vieno tautiečio gyvenimas nuo pat vaikystės buvo nužymėtas ligomis. Tėvų šeimoje skausmo ir nelaimių buvo apšči. Kai jis sukūrė savo šeimą, atrodo, kad nelaimės persikėlė į jo namus. Jis sakos sutinkąs naujus metus visuomet su baiminga mintimi, kokį naują nelaimę šiais metais

laukia jo ir jo šeimos. Ir tikrai tų nelaimių jiems niekada netrūksta. Kuo toliau, tuo bėdos didesnės. Duktė buvo sunkiai sužeista automobilio katastrofoje. Pasveiko, bet kūdikis gimė invalidas. Vadinas, nelaimių užteks ir vaikų vaikams.

Šis tylus, užsidaręs tautietis nemėgsta skustis, bet paklaustas, kokią įtaką nesibaigianti kančia turi jo religijai, atsako šitaip: "Eina kas sekmadienį į bažnyčią, kaip kiti eina į karčiamą. Iš papratimo... Bet maldos galia netikiai. Kristus taip pat meldėsi, kad nereikėtų eiti į Golgotą. Jeigu Jo maldos Dievas neišklausė, tad ką bekalbėti apie mūsų! Visi turime iškentėti tai, kas likimo skirta... Nebuvo pamaldesnės moters, kaip mano motina. Rožančius nekrito iš rankų. O ką ji išmeldė sau ir vaikams? Liko jauna našlė. Visą gyvenimą buvo tikras ligų patalas. Senatvę baigė viena. Mirė skausminga vėžio liga be artimųjų priežiūros. Niekas manęs neįtikins, kad Dievas išklausė žmogaus maldas".

Kas pažįsta šio tautiečio gyvenimą, žino, kad sunku būtų su juo ginčytis. Kančios problema daugeliui nesuprantama. Kas to žmogaus gyvenimo nepažįsta, jį laiko geru kataliku, kas sekmadienį matomu bažnyčioje. Tačiau ar jo pažiūra į gyvenimą ir į religiją skiriasi nuo netikinčio fatalisto? Kai žūsta viltis, paprastai žūsta ir tikėjimas.

TIE, KURIE SAKO: "VIEŠPATIE,
TIK NE DABAR"

Atskiroje grupėje reikia paminėti jaunimą. Jis niekad per daug nesigrūdo prie altorių. Tą vietą dažniausiai užima senutės ir tie vyrai, kurių viena koja jau grabe. Žinoma, tie, kurie prieš trisdešimt ar daugiau metų buvo gimnazistai ar akademikai Lietuvoje ar Amerikoje, lygindami ano meto jaunimą su dabartiniu, anuos laiko tiesiog šventaisiais. Dabartinis jaunimas jiems atrodo be religijos, be moralės, be jokių idealų — pasileidęs, kaip lapų ryšulys.

Tiesa, anų laikų jaunimas buvo doresnis ir santūresnis. Bet reikia atsiminti, kad jis augo, brendo ir gyveno beveik sterilizuotoje moralinėje aplinkoje. Antropologė Margaret Mead paskelbė, kad žemė bus tinkama gyventi tik du ar tris šimtus metų, jeigu nebus sustabdyta oro ir vandens tarša. Moralinis aplinkos užteršimas, tur būt,

aukščiausią laipsnį pasieks per dvejus trejus metus, ne šimtmečius. Turint galvojėtas gyvenimo sąlygas, daugumas dabartinio jaunimo tiek tikėjimu, tiek morale pralenkia anų dorųjų laikų šventuosius...

Iš esmės jaunimas visados buvo, yra ir bus gyvenęs šia diena. Kodėl? Lengva suprasti. Iki II Vatikano susirinkimo į religinę praktiką buvo žiūrima, kaip į savotišką taupomąją sąskaitą. Išklausysi mišias, eisi sakramentų, padarysi gerą darbą — bus užregistruota danguje. Nedarysi, nusidėsi — taip pat bus pažymėta knygoje. Užmokestį (dangų ar pragarą) gausi po mirties pagal tos gyvenimo sąskaitos balansą.

Vaikas stropiai taupo dviračiui, jaunuolis automobiliui. Ar galėtum juos įkalbėti taupyti senatvei? Tas pat su ta "pomirtine sąskaita". Jaunimui mirtis yra labai ne reali ir tolina. Jis gyvena šia diena, nes gyvenimas yra saldus ir viliojantis. Todėl net ir tikintis jaunimas visais laikais šaukė, šaukia ir šauks su jaunu šv. Augustinu: "Viešpatie, aš noriu tikėti (t.y. gyventi kaip tikėjimas reikalauja), bet tik dar ne dabar!" Jie yra "sūnūs palaidūnai", bet ne atskalūnai.

II Vatikano susirinkimas ypatingai pabrėžė pasauliečio vietą ir svarbą Bažnyčio-

ROMO KALANTOS
SAVAITĖ GEGUŽĖS 13 21

2.000 Vokietų vokiečių, XVII š. vokiečių — ateivių palikuonių, galės išvykti iš Sov. Sąjungos į V. Vokietiją. Tą žinią pranešė sovietinė valdžia. Tų vokiečių iš viso Sov. Sąjungoje yra apie 400.000. Daugelis jų yra katalikai ir už tai labai žiauriai persekiojami.

Sventieji Metai numatyti Romoje 1975 m., tačiau popiežius išpėjo, kad jie gali neįvykti, jei Romos miestas nesutarkys savo aplėistas ir laužais tapusias kai kurias gyvenamąsias sekcijas ir jei neuždraus mieste viešai demonstruojamos pornografijos.

Katalikams, Atėnų, katalikiškosios arkivyskupijos savitraštis, paskelbė, kad Aleksandrijos graikų patriarchas Nikolas VI ir Aleksandrijos koptų patriarchas Šenua II ruošiasi šių metų vasarą aplankyti popiežių Paulių VI Vatikane.

RELIGINIAME GYVENIME

* Sv. Rašto kontrabanda į sovietų okupuotus kraštus iškilo viešumon ryšium su jauno rušo jūrininko Kurdakovo, pabėgusio nuo sovietų laivo, mirtimi. Jis paskutiniu metu buvo tapęs krikščioniu ir darbavosi šv. Rašto kontrabanda į komunistinius kraštus užsilmančioje draugijoje "Underground Evangelism". Savo viešomis kalbomis jis teigė, kad laisvas. Po jo mirties apie tą draugiją kritiškai pasisakė pati darba dirbančios kitos draugijos "Jesus for the Communist World" steigėjas bei vadovas Richard Wurmbrand. Jis pareiškė, kad išlaisvintas iš Rumunijos ir atvykęs į JAV pirmiausia darbavosi "Underground Evangel-

ism" draugijoje. Kitos organizacijos, tų žmonių nuomone, nors ir mažiau garsinasi, atlieka panašų darbą toje srityje. Viena iš jų veikia Toronte—"Christian Mission Publishers".

* Katalikų Bendrija P. Vietname yra stipri ir sveika, pasak žurnalisto kun. Daniel Lyons, SJ. Šiuo metu ten esą 5,000 vietinių seselių ir 1,200 kunigų. Katalikai turi puikią mokyklų sistemą ir net 79 našlaitynus. Kun. Lyons tame krašte yra lankęsis net 17 kartų per ilgą to krašto kovą su prancūzais, o vėliau su komunistais, laikotarpį ir to krašto katalikų gyvenimą gerai pažįsta.

je. Jam suteikė daugiau laisvės, paremtos asmenine sąžine, ir uždėjo daugiau bendruomeninės atsakomybės. Išpėjimą "kraukite turtus, kurių vagys neišvagia", užėmė raginimas "būkite tobuli, kaip jūsų dangiškas Tėvas". Vadinas, būti geru kataliku nereikia atidėti tai "taupomajai sąskaitai" danguje, bet kasdien tobulėti savo asmenybe, kad savo gyvenimu liudytum Kristų gyvenamojoje aplinkoje. B.d.

KELIONĖ PO LIETUVA

KAIŠIADORYS

Audra Vosyliūtė

... Ir iš Kauno į Vilnių geležinkelio keliaujant greituoju traukiniu, kuris mauna maždaug 120 km. per valandą greičiu. O nuo Kauno iki Vilniaus yra apie 110 km - tai per 55 minutes jau būni Vilniuje Geležinkelis tiesus, o vaizdai labai idomūs - tai lygumos, tai šlaitai, kalneliai ir nežymūs vingiai. Gražios lygios pievos lyg šachmatais sustatytos, rugių kviečių, avižų ir kitų augmenų ruožai akei teikia gražų vaizdą ir Nemuno vingis ties Kauno iki tunelio suteikia kelei viui neapsakomą gamtos ramybę.

Taigi mano tėvelis yra gimęs Kaune bet jo gyvenamos vietos kaip tik randasi šiame geležinkelio ruože, kur augo ir mokinosi, kur praleisdavo vasaros atostogas. Daugiausiai mokslo sumetimais, gyvena kaip tik ten, kur greitasis traukinys stabtelėdavo vienai minutei - Kaišiadoryse

Kaišiadorys Mažas apie 6 000 gyventojų turis miestelis. Kai lenkai okupavo Vilniaus kraštą ir Trakai pakliuvo jiems, tai Kaišiadorys lyg tai ir tapo apskrities miestu. Visos Trakų apskrities įstaigos kaip tik ir buvo šiame mieste. Todėl šis nedidelis, bet gyvas miestelis turėjo galimybę išsivystyti ir būti žinomas visoj Lietuvoj. Jame buvo Vyskupija, nemaža bažnyčia, gimnazija, amatų mokykla ir moderni pradžios mokykla. Gimnazija suteikdavo Lietuvos universitetams daug gabių studentų, josios krepšinio komanda žaisdavo su Lietuvos krepšinio rinktine ir, aplemami, buvo labai judri ir verta gimnazijos vardo.

Aplink miestelį gyveno ūkininkai kurie žemės reformos metu išsikirstė į vienkiemius ir palyginant labai gražiai gyveno. Kaišiadorys elektros jėgainė kai kur juos aptarnavo, o kur toliau tai patys ūkininkai turėdavo savo vėjo malūnus kurie duodavo šviesą visoms troboms. Daug sodų ir, žinoma už tai labai daug vaisių. Jeiti į vienkiemį, kiekvienas darbštus ūkininkas turėjo gražius šaligatvius, apsodintus pašaliais vaismedžiais.

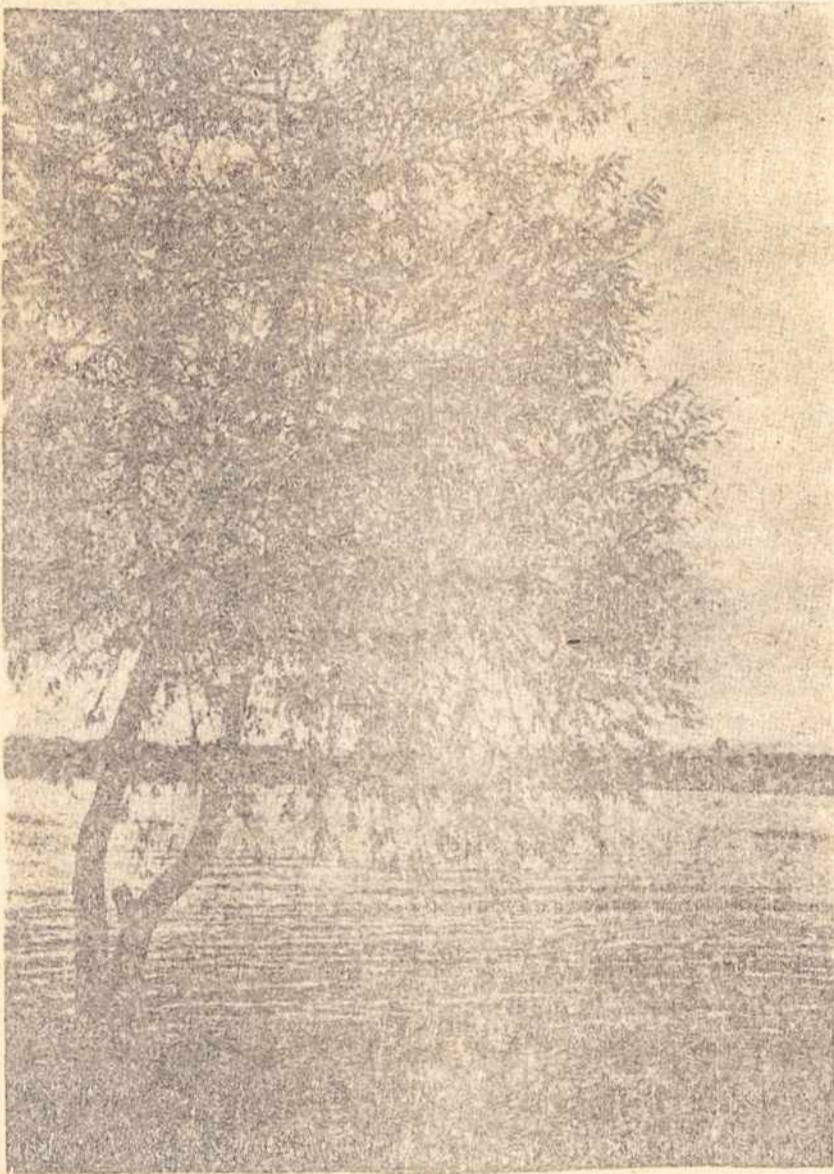
Apie septynis kilometrus Vilniaus link randasi Žaislių stotis ir 4-rius kilometrus šone Žaislių miestelis su gražiu ežerėliu. Dar maždaug septynis kilometrus ta pačia linkme į Vilnių, tai Vievis. Čia taip pat gražus ežerėlis ir gražūs pušynai, ir todėl prie Vievio buvo vasarvietės, kur daugelis žmonių vasaros atostogų metu suvažiuodavo iš Kauno. Kai pasakoja tėvelis čia buvo labai smagu pasimaudyti, pušyne pailsėti ir, žinoma, visokių šposų krėsti. Nakties metu su uždegtais fakilais eidavo į tą ežerą vėžiu gaudyti, o vėžių begalės, per vieną valandą gali sugauti apie 60 ir daugiau vėžių. Atrodydavo labai gražiai naktį, daug uždegtų fakilų, ugnys vaikščiojančios ežere ir visur tik juokas ir ivairūs šposai. Pušyne daug, daug grybų ir visokių uogų, prisivalgai mėlynės net lūpos būdavo mėlynos.

Dar toliau už Vievo tai buvo lenkų

okupuotas Vilniaus kraštas. Šiuo tos sustatytos pažymėti demarkacijos linija ir čia šposu iškrėsdavo, peržengia keleta žingsnių, už tos linijos ir sako, kad jau buvo Vilniaus krašte. Žinoma, paskui jau nereikėjo daugiau to daryti nes atgavome Vilniaus kraštą ir tokiu būdu dviračiu buvo nusidanginęs į Trakus.

Iš Kaišiadorių kilęs vyskupas J. Kuktas.

Jaunystės = Aidas =

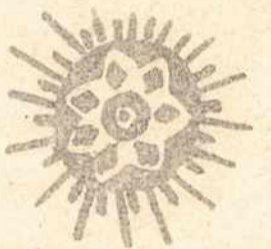
Lietuvos paežeryje...

BUIVYDONIŲ
PILIAKALNIS
PRIE KAIŠIADORIŲ

GEGUŽĖS MENESIO
GIMTADIENIAI

1 - Stasys Vingrys	20 - Douglas Krūnizlys
1 - Rikardas Braslauskas	21 - Valter Sitnikas
3 - Claudio Butkus	22 - Carlos Robto. (Smitas) Massella
4 - Antonia - Antonio Jurkonis	12 - Vania Spuras Peikoto
9 - Marly Trojeckaitė	22 - Carlos Alberto Buivydas
10 - Eliziejus Draugelis	25 - Hernani Edgar Abbruzzi
10 - Lucia Bareišis	25 - Arlete Godliauskas
15 - Augustas Zaluba	25 - Kazimieras Juodzevičius
15 - Elena (Kalnaitis) Rudoi	27 - Vytautas Šukys
15 - Laimutė Laupinaitė	29 - Marisa Sakalauskas
15 - M. Cecilia Andriūškevičius	31 - Angeia Pumputis
18 - Miguel Dumbliauskas	31 - Paulo Kujavas
18 - Antanas Kudrevičius	

ALGIMANTAS

TAIP BEŠNEKANT, ATSIDURĖ PULKELIS ANAPUS LAUKŲ GIRIOJE. ŽALIA GIRIA TVOSTELĖJO VESUMU IR PRIDENGĖ ŽIRGUS IR VYRUS NUO SAULĖS.

A 41/73

VINCAS PIETARIS

MŪSŲ LIETUVA III lažiesiems

← NUSPALVOK →

7 KLAI DOS

SYPSE NOS

Komentatoriai

Kartą Egoną Erviną Kišą paklausė, kokia jo nuomonė apie vieno garsaus laikraščio tarpautinius komentatorius

Kišas valandėlę pagalvojo ir tarė:

- Aš padalinčiau juos į dvi kategorijas: vieni rašo daugiau, negu žino; kit: žino daugiau, negu rašo

Draugo klausimas

Jonas kas vakarą užėina pas Oną išgerti puoduko arbatos paplepėti

- Kodėl tau jos nevesti? paklausė draugas

- Aš ir pats apie tai galvoju. Bet kur tada eičiau vakaroti?

Maža klaida

- Greičiau paduok mano krepšį su instrumentais, aš turiu vykti pas ligonį, - sako gydytojas gailestingajai seseriai. - Jaunas vyras skambino, jei aš neatvyksiu, jis mirs.

- Ne, daktare, - atsako sesuo, - jis skambino ne jums, o man.

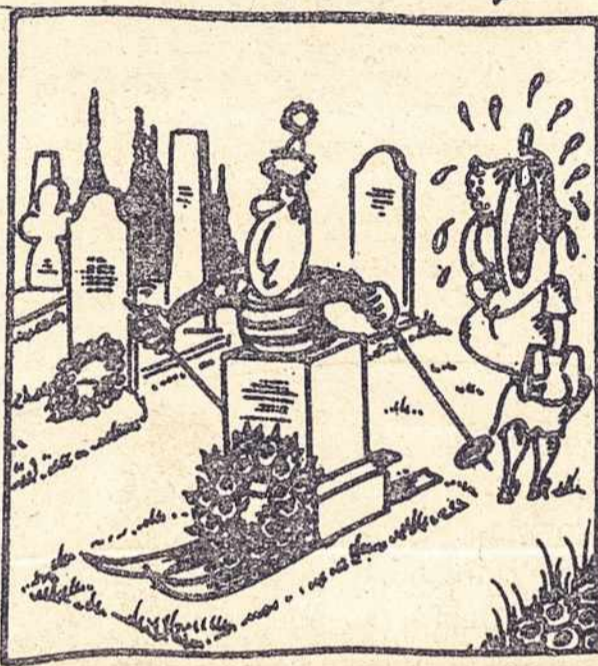
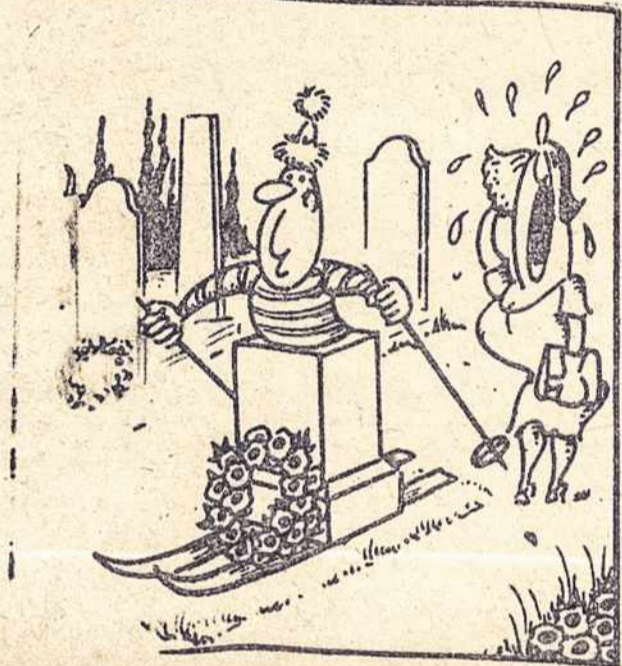
ORO SKAITI

- Jonas žina, aš be pa'as iššokau iš lėktuvo
- Ir neužsimušeit?
- O ne lėktuvas buvo angari...

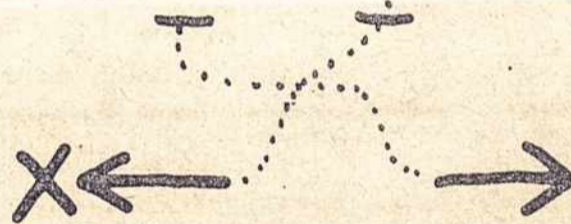
SESIŲ ?

*
Mama kiekvieną kartą, kai esi bloga man pražyla viena-olaukas
Duktė: O mamyt, tai tu buvai labai bloga, nes tik pažiūrėk, kaip čiaute... jau visai pražilus

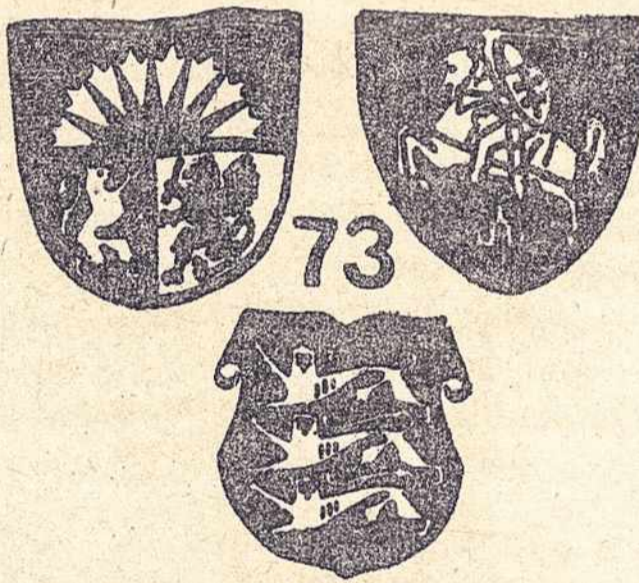
*
Aštuonmetė uteina pas kepeją. Mano mama rado musę vietoj raizinkos pyragaityje!
Kepejas: Atnešk musę, gausi razinką!

Padėk skautei surasti kelią į stovyklą - pažymėk takus šiuo keliu eik - šiuo keliu neik

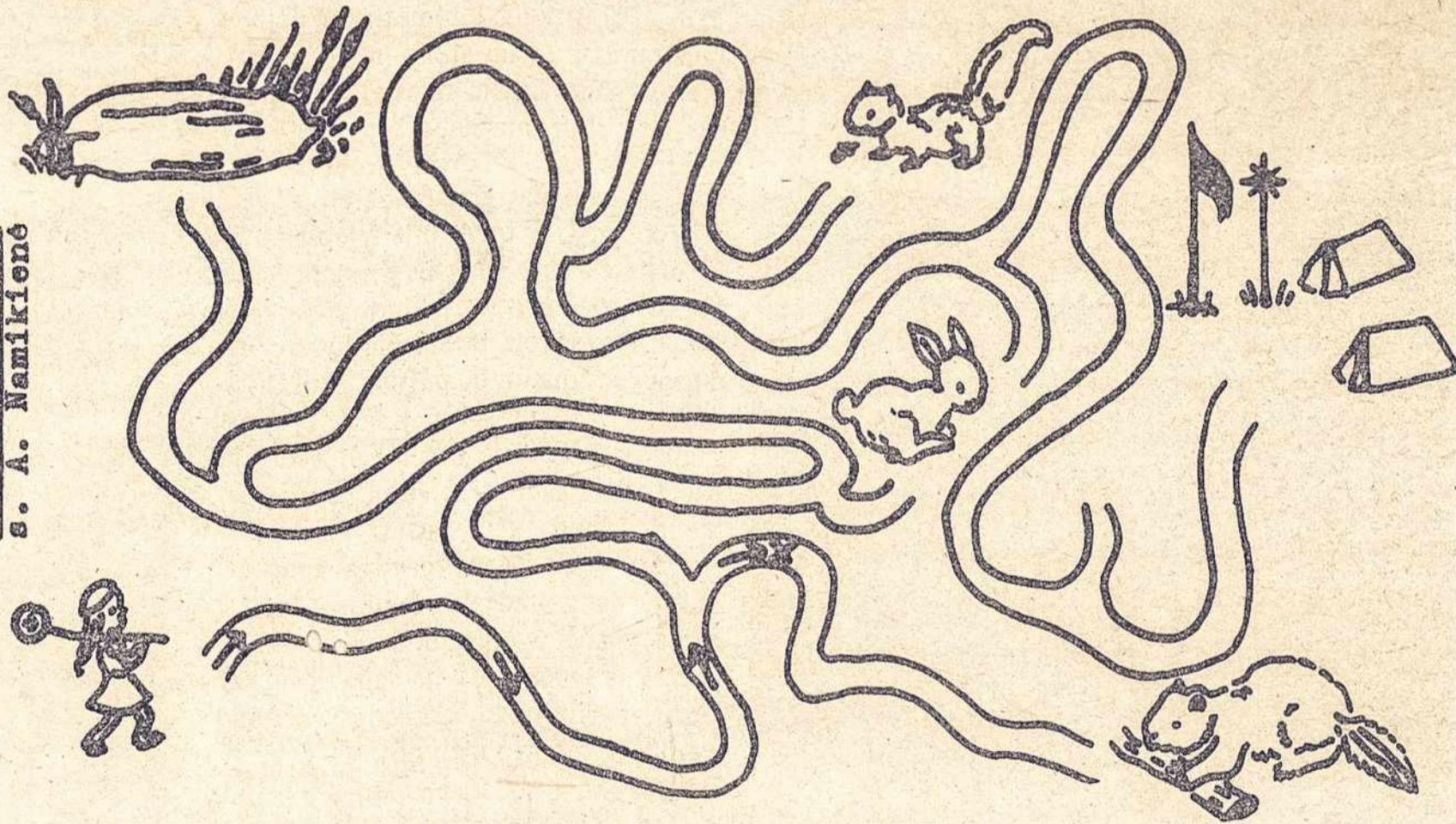

EXPOSIÇÃO DOS PAÍSES BALTICOS

PRAÇA ROOSEVELT - SÃO PAULO
LIEPOS 6 - 15 JULHO

P A R U O Š Ė :
S. A. Namikienė

IRUTĖ IR KĖSTUTIS

D. BASTYS

H. NAGYS

DIDELIS MEDIS PRIE TURGAUS AIKSTES

MANE čia žmonės pasodino. Kažkada: seniai;
Prie šios dulkėtos turgaus aikštės.
Dabar aš didelis. Ir jų, šitų žmonių namai
Po mano šakomis tokie maži ir baikštūs:
Jie prisidengę pūvančiais pilkais stogais,
Drumstom langų akim nedrįsta į mane pažvelgti.

O aš išaugau lig dangaus. Mane perkūnai skaldo.
Mano viršūnėn įsikimba vėtros kruvinais nagais
Ir drasko žiedus ir šakas. Ir šaltis
Žiemos naktim man kraują stingdo šakose, —
Bet mano rankos tvirtos: lyg iš akmenio nukaltos:

Audringom naktimis aš paneriu jas į žvaigždynus,
Ir aš jaučiu, kaip žvaigždės srūva man per pirštus,
Ir debesys drėgni, ir tirštos
Pajuodę ūkanos, iš vandenynų
Ir jūsų milžiniškų miestų dūmų gimę...

O! aš jaučiu tada, kaip mūsų žemė
Erdvėj pašėlusiai ir kaip apsvaigus skrieja!
Aš paneriu rankas — ir mano kraujas dega...
Aš paneriu rankas — mane migla užlieja —
Ir aš nenoriu niekad vėl matyti turgaus aikštės.

Ir kai žaibai kaip kraujo srovės srūva dangumi,
Ir kai ateina debesys, dusliai dundėdami, erdve,
Ir paskandina dulkių sukuriuos ir žmones ir gatves,
Keliu rankas — ir šniokščia jos juodiesiems debesims:
Ateikite! aš nuo padangių žaibo nebijau numirt!

LIETUVA SVARBIAME ATLASE

Praeitais metais Romoje buvo baigtas spausdinti „Grande Atlante Internazionale Curcio“ (Didysis Tarptautinis Curcio Atlasas), bendradarbiaujant vokiečių Herderio ir italų Curcio leidyk-

loms. Atlasas didelio formato, 41 sąsiuvinio, kelių šimtų puslapių. Ligi šiol jo išparduota 83.000 egz.

Dėka prel. Vinco Mincevičiaus, Elta-Press redaktoriaus pastangų, atlasas labai išgarsino Lietuvą. Istorinėje atlaso dalyje Lietuva parodyta kokia ji buvo X-XI šimtmečiais: 1470 metais (nuo Baltijos ligi Juodųjų Jūrų), Reformos

Užšalusi širdis - iš 7 psl.

lyg savąjį pažinęs, pradėjo vizginti uodega.
Pavargėlė nuėjo.

Martinus sudrožė lazda šuniui.

— Taip tu šeimnininko klausai, nedoras šunie. Tau duodu ésti ir prižiūriu, o tu prieš kiekvieną uodegą vizginsi. Palauk, tavo laimė, kad esu labai privalgęs ir privargęs, kitą tu gautumei, kad per visą savaitę lažytumeis. Ar tam žmogus dirbi, kad savo prakaito uždarbį kitiems dalintumei — pagalvojo perpykęs ūkininkas.

Po kiek laiko vėl užsnūdo, pypkė užgėso ir iškrito iš pravertų lūpų.

.o.o.o.o.o

Prikėlė jį triukšmas. Žmonės bėgo keliu, girdėjosi moterų sijonų šlamesys ir jų triukšmingi balsai.

Ūkininkas pašoko ir pribėgo prie tvoros.

— Dega ar kas tokio?

— Ei, eikite pažiūrėti, miško sargas ištraukė iš upės paskenduolę — sušuko jam kažkas ir pridėjo: — Tur būt ta pati, kuri čia vaikštinėjo prašydamą išmaldos.

— Hm.. — Kažkaip neaišku rodėsi ūkininkui. Įsidėjęs į kišenę užgesusią pypkę ir nusekė paskui kitus upės linkui.

Ant akmenuoto upės kranto gulėjo diktas moters lavonas, kuri dar po mirties tvirtai laikė suspaudusi savo glėbyje mažytį kūdikį. Susirinko pusė kaimo. Kiekvienas davinėjo savo patarimus ir nurodymus, galėjosi, klausinėjo. Miško sargas ir kunigas vikaras stengėsi atgaivinti. Juk sargas matė kaip ji pribėgo prie upės, persižėgnojo, suriko ir šoko nuo tilto į pat gilumą. Kol jis pribėgo ji pasinėrė. Tik tiek, kad numetė viršutinius rūbus ir šoko į upę paskui ją. Iš karto nepasisekė sugriebti, tik vėliau kažkaip nutvėrė už plaukų ir ištempė į krantą. Ant jo riksmo subėgo žmonės bet matėsi, kad nieko iš to nebus. Mėgino daryti dirbtiną kvėpavimą, bet veltui. Pavargėlės ir jos kūdikio kūnai, baisiai sublogę ir pageltę jau buvo negyvi.

— Vargšė.

Moterys verkšleno, tyliai apgailėstavo, darė savo išvadas, bet kad ši nepažįstamoji neseniai klebena į jų duris, jų širdys kažkaip to neatjautė.

Martinus prasiskverbė per pirmas eiles žmonių ir staiga sutiko stiklinį, skaudų ir pilną kartaus išmetinėjimo, numirėlės žvilgsnį. Pasijuto kaip nesavam kailyje.

— Pas mane paskiausiai buvo, — pamanė sau ir, lyg teisindamas save, pridūrė: — biesas gi žinojo, kad eis skandintis.

— A, mizernas gyvenimas, mizerna ir mirtis, — pasakė išdidžiai, nusispiové, apsigrižo ir nuėjo namo.

Pabaiga sekančiame nr.

K. ŠIMONIS

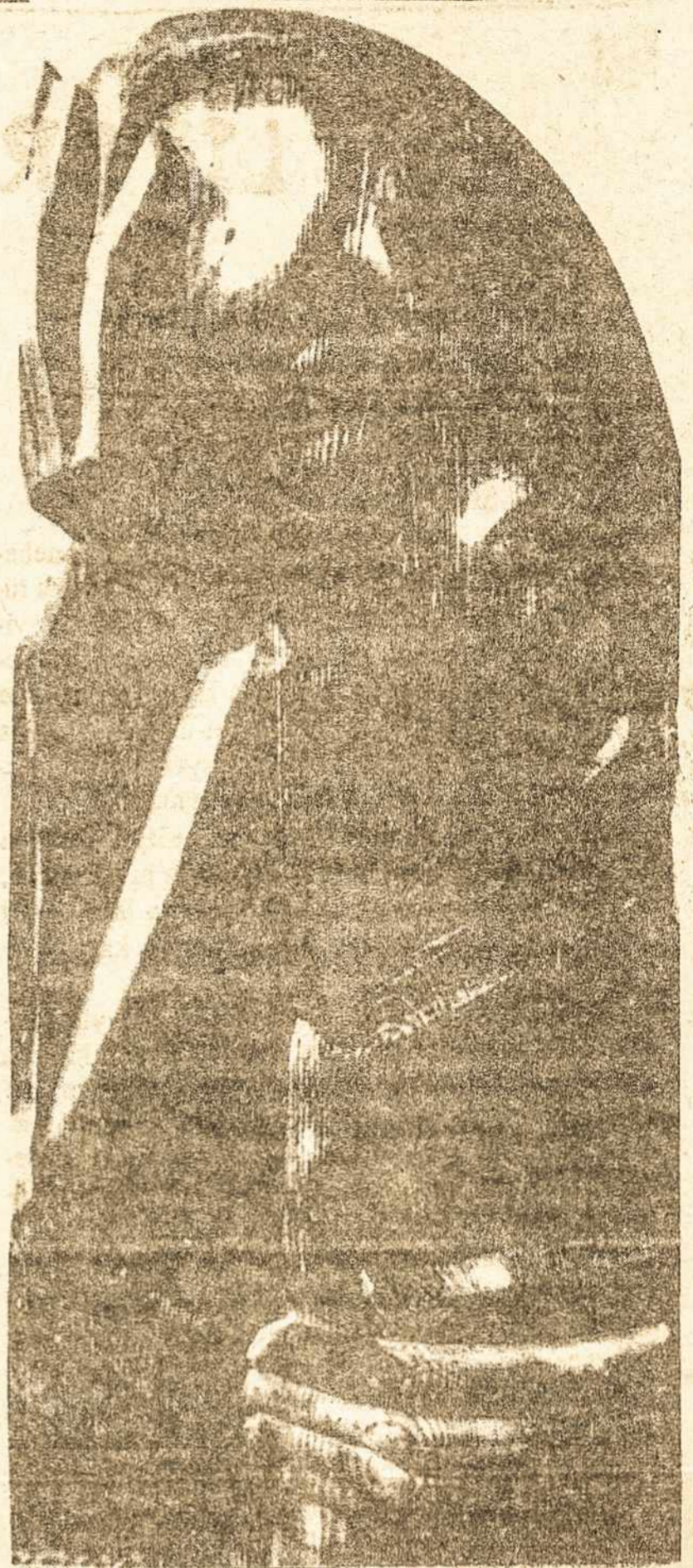
Mergelė su gėlėmis (1930)

metu ir XVII-XVIII šimtmečiais. Ji taip pat yra tinkamai atžymėta rasių, kalbų ir religijų skyriuose.

Gi iš Rusijos plėtimosi žemėlapiu aiškiai matosi, kad jis Europoje vyko Lietuvos sąskaiton.

Šiolaikinių Europos valstybių žemėlapiuose Lietuva ir kiti du Pabaltijo kraštai yra parodyti skyriuje „Polonia i Paesi Baltici“ (Lenkija ir Pabaltijo kraštai), bet ne Rusijos ar Sovietų Sąjungos lankuose. Pastebėtina dar, kad Kaliningrado sritis yra prijungta prie Lietuvos.

Kiekvieno lanko sąsiuvinio viršelis yra papuoštas senaisiais žemėlapiiais, kuriuos leidyklai paskolino prel. Mincevičius, už ką paskutiniame sąsiuvinyje leidykla nuoširdžiai jam dėkoja. Lietu-

DAGYS — MOKSLO KANKINYS

va šiuose žemėlapiuose pažymėta 11 kartų. Vienas jų yra grynai Lietuvos: tai yra Mikalojaus Kristupo Radvilo žemėlapis, išleistas Henriko Hondijaus 1638 metais Amsterdame. Žemėlapiu aprašymą ir labai šiltus komentarus apie Lietuvą duoda prof. Osvaldo Baldacci Romos Universiteto geografijos katedros vedėjas.

Atlase buvo reprodukuoti trys se neįėj pasaulio miestai: Jeruzalė, Venecija ir Vilnius, su įdomiais komentarais, iškeliančiais Vilniaus istorinę ir dabartinę reikšmę, pažymint, kad tai yra „gražus ir įvairus miestas, svarbus istoriškai, rodąs tikrų požymių gaivališko vystymosi ateityje“.

Šia proga tenka pažymėti, kad prel. V. Mincevičius turi virš 200 žemėlapių rinkinį: Lietuvos, Lietuvos-Lenkijos Rusijos-Lietuvos, Europos-Lietuvos ir Azijos, kur taip pat pažymėta Lietuva. Be to, turi keletą Vilniaus, Gardino ir Klaipėdos miestovaizdžių originalų, Lietuvos Didžiųjų Kunigaikščių bei žymesniųjų asmenų mūšių, tautinių rūbų, pastatų ir kt. raizinių. Jo rinkinyje yra labai retų Lietuvos žemėlapių, kurių trūksta net didžiosiose pasaulio bibliotekose. Tai dvidešimties metų kruopštaus rinkimo rezultatas. Šiomet ruošiasi pradėti perspausdinti tuos, kurie galės pasitarnauti ne tik Lietuvos laisvės bylai, bet taip pat ir lietuviškų namų papuošimui ir galės būti vertinga dovana sveiktinai. Šios idėjos įgyvendinimui stambiają auką davė gerai žinomas Lietuvos mylėtojas prel. J. Karalius.

BADAUJĄ PASITURINTIEJI PACIENTAI

Pinigai gali suteikti maisto, bet ne sveikatos.

Ibsenas

Niekas negali išivaizduoti išbadėjusio pasiturinčiai gyvenančio vidutinės klasės, kiek pagyvenusio žmogaus. Deja, tai pasitaiko daug dažniau, kaip vargšų tarpe. Nuo šiandien visi žinome, kad badavimas nėra vien neturtingųjų palydovas. Nepakankamas maitinimasis gali būti sunkiai susekamas, pvz., žmogus serga kuria nors liga. Nesuvokiama jo menkas mitybos stovis. Ligonis nesitaiso, nors yra reikiamai nuo pagrindinės ligos gydomas. Už tai ne tik gydytojams, bet ir šeimos nariams labai svarbu atpažinti pirmuosius nepakankamo maitinimosi reiškinius. Už tai visi būkime labai atydūs, tokiomis ligomis sergančius pacientus globodami.

Skrandžio ir dvylikpirštės žarnos žaizda

Žaizda skrandyje ar dvylikpirštėje žarnoje vadinama *Peptic Ulcer* — fermento—enzymo pepsino su skrandžio rūgštimi praraužta žaizda. Paprastai, toje vietoje skirta dieta stokoja vitamino C. Tokių ligonių kraujas turi sumažintą kiekį vitamino C. Toks trūkumas trukdo žaizdai gyti. Nelaimė, kad retai kas skiria padidintas dozes vitamino C mišrėtas žaizdas turintiems. Daugiau tos klaidos nedarykime. Vaizdų, daržovių žalių lapų valgykite ir ligonius valgydinkite, nebijodami žaizdų pablogėjimo.

**TEISINGĄ PATARIMĄ
IGYVENDINK —
SVEIKESNIS BŪSI.**

Priešingai, jos ims greičiau gyti. Tas pats patartina ir tiems ligoniams, kurie bijo "Acid" ir nevalgo salotų, negeria citrininių sunkių: vis mano, kad "acid" viską pagadins. O kad save dalinu badautoju tokie padaro —visai nepagalvoja ir save be reikalo kankina.

Reumatoidiniu artritu negaluojančiai stokoja vitamino C

Sunkiausias visų sąnarių susirgimų yra, taip vadinamas, reumatoidinis artritas. Jau daugiau kaip 30 metų praėjo, kai gydytojai pirmą kartą sužinojo, kad reumatoidiniu artritu (rheumatoid arthritis) negaluojančiai stokoja vitamino C. Ta stoka, greičiausia, atsiranda dėl aspiri-

JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

no vartojimo. Aspirinas sukelia skrandžio gleivinės išopėjimus — kraujavimus: matomus, ar sunkiai pastebimus — tik tam tikrais tyrimais susekamus. Kad ir nežymiai pagerės reumatoidinis artritas nuo vitamino C, bet jokiu būdu nereikia leisti, kad mūsų kūnas kentėtų dėl vitamino C stokos, nes tada visi kiti negalavimai ima stiprėti.

Alkoholikas stokoja vitamino C, B ir B-12

Idomūs pakitimai vyksta alkoholio kūne. Jis dažnai stokoja vitamino, Folic acid vadinamo. Tai B-12 vitaminui artima medžiaga. To vitamino stoka eina kartu su vitamino C trūkumu. Mat, vitaminas C pasirodo esąs Folic acid stabilizuotojas. Alkoholis pareikalauja greitesnės vitamino C apikaitos. Atsiranda vitamino C trūkumas. Tada nestabilizuojasi vitaminas B-12. Iš čia jo trūkumas gaunasi.

Susekta, kad grupės alkoholikų stokoja daugelio vitaminų, jų tarpe svarbiausiai thiamino (taip vadinamas vitaminas B-1). Alkoholio skilimo vyksma žmogaus kūne dalyvauja iš vitamino B-1 (thiamine) sudaryta medžiaga — enzyimas, vadinamas cocarboxylase. Todėl alkoholikas ima stokoti to vitamino lygiai taip, kaip jo stokoja ir daug miltinių —krakmolinių (saldumynų) valgių sunaudojęs pilietis. Visi žinome, kad ir gerai užsilaiką alkoholikai dažnai stokoja ar vos-vos užtenka visų vitaminų. O čia, alkoholikui daugiau reikalaujant vitamino B-1, atsiranda pastarojo trūkumas.

Stokojant vitamino B-1, atsiranda visiems žinomas nervų uždegimas (periferai neuropathy) pas alkoholikus. Ima rankas ir kojas adatoms badyt, deginti, ar jos ima šalti. Kartais lyg peiliu ima durti, kartais tik dygčioja, tirpsta. Kartais pasidaro nejautrios, aptirpusios rankos ir kojos. Negana to, dėl vitamino B-1 stokos gaunasi žmogaus asmenybės pakitimai. Kartais žmogus ima kvailioti. Atsiranda Korsakoffo psichozė. Dar baisesnis dalykas gali dėl vitamino B-1 stokos gautis: tai smegenyse smulkūs kraujų išsiliejimai (Wernicke sindromas). Pastaroji komplikacija visada baigiasi mirtimi.

Už tai visi išgeriantieji pradėkite nuo šiandien vartoti kasdieną mielių (vitamino B mišinio šaltinis) po mažą keturkampį

Spauda apie PALKą - iš 2 psl.

kontrastu. Žmonių nuoširdumas mums paliko gilų ispūdį. Kol mes ten buvome, jų gyvenimas sukosi tik apie mus — jie paliko darbus, mokslą, kad tik galėtų mus kuo daugiau apvežioti ir kuo daugiau mums savo kraštą parodyti. Dabar mes laukiame, kol jie čia atvažiuos, kad mes bent dalinai galėtume jiems atsiųgti. Šių nuoširdžių žmonių mes ilgai nepamiršime.

Vadovės ispūdžiai

New Yorko „Darbininke“ Jurgis Janušaitis sutraukia „Grandies“ vadovės I. Smieliausienės pasakojimus. Ištraukos:

„Pagaliau laimingai pasiekiamas São Paulo. Trumpas poilsis seselių pranciškiečių vienuolyne — Vila Zelinoje. Iš ten pabyra šokėjai lietuvių šeimose. Kai kur sunkiai susikalba su jų jaunu. Bet greitai susigyvena.

„Šiame mieste bevišėdami, mūsų turėjo progos geriau pažinti ir vietos žmonių gyvenimą. Aplankė Santos kur J. Bagdžius smulkiai išaiškino miesto istoriją ir žymesnes vietas. Kelionės metu ypatingai daug padėjo prel. P. Ragaižinskas, nepaprastai nuoširdus šokėjų globėjas, kai kuriems net padėjęs išrūpinti visas. Daug dėmesio ir nuoširdumo parodė kun. H. Sulcas, kun. A.

(šviežių, pyragams kepti vartojamų). Tuomi galėsite išsigelbėti nuo minėtų komplikacijų. Žinoma, reikės stengtis liautis vitaminus šalinus iš savo kūno per degtinę. Už tai dabar kiekvienam bus aišku, kad visokie baliavojimai, pagerbimai—minėjimai, sukaktuvės, išleistuvės, suktuvės... su degtine yra jokios pagerbtuvės, o tikros vitaminų B naikintuvės. Tokį mūsų elgesį mes negalime laikyti lietuvišku, kultūringu, krikščionišku bei priimtiniu, nors kai kas iš taip šlaipių minėjimų sau gražaus pelno apturi.

Išvada. Turime ryžtis keisti ikšiolinę savo elgseną visame kame, įskaitant ir mitybą bei išgėrimą tiek namuose, tiek išvykoje. Turime ryžte atgimti į gerį galvojimą, jutime ir elgsenoje visi — ir tą ryžtą gyvu kūnu paversti savais elgesiais. Tai tik toks mūsų visų kelias turi būti dar šiandien pradėtas tiesi savyje ir artime. Turime ryžtis atgimti pirmiausia mes patys — tik tada mes pajėgsime gėrio keliu pakreipti mūsų prieauglį. Laikas liautis pataikauti netikusiems nusiteikimams bei elgesiams, nežiūrint iš kurios pusės tokia negerovė mus pasiektų. Laikas keistis į kūrybingumą kiekvienam, ypač jaunam, vos gyventi pradėjusiam mūsų šimčiui. Turim savais elgesiais keisti visuomenę į gerį — o tik tada prie tokios jos lenktis ir kitus lenkti. Taip elgtis reikia visose srityse, įskaitant ir sveikus valgytį bei išgėrimo įpročius.

Saulaitis ir kun. J. Kidykas, nors ir buvo užsiėmę Kongreso rūpesčiais.

„Kongreso užbaigimo dieną buvo aukojamos mišios senoviškai, bet labai ispūdingai“

Darbininke pridėdami ir šokių grupės pirmininko žodžiai: „Pietų Amerikos jaunimas mus priėmė draugiškai. Tarpusavyje buvo kalbama lietuviškai. Tuo išryškinta misija: sujungti viso pasaulio lietuvių jaunimą, jį uždegti darbams ir parodyti, kad esame vien lietuvių tauta“ Dana Danilevičiūtė pridėjo: „Jaunimas lietuviškos širdies, domisi lietuvių gyvenimu, nori būti lietuviškas“

Straipsnis mini, kad ypač šokėjams buvo ispūdinga, kai vasario 25 São Paulo mieste prie (Ipirangos) Nepriklausomybės paminklo, minint vasario 16 d., orkestras grojęs Lietuvos himną

PL ir PL Jaunimas

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės leidinys „Pasaulio lietuvis“ šiuo metu pirmuosiuose dviejuose numeruose idėjo nemažą skaičių nuotraukų iš Brazilijos lietuvių gyvenimo, antrajame numeryje daugiau kaip šešias nuotraukas iš PALKO.

„Pasaulio lietuvių jaunimas“ kurio pirmasis numeris pasiekė São Pauli gegužės 3 d. iš savo 32 puslapiu keturis skiria pasikalbėjimui su V PALKO rengėjais apie PALKO komiteto sudėti, tikslus, programą, iliustruodamas straipsnių penkiomis fotografijomis. Kituose puslapiuose yra dar šešios nuotraukos iš Kongreso vakarinių programų „stovyklos—studijų savaitės Itanhaém Fotografijų pynėje iš II Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso taip pat galima rasti mūsų atstovų ir dalyvių.

Sekancio numerio dalis bus vėliau skiriama V PALKUI aprašyti, žada redakcija, kuri priklauso Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos ryšių centrui Čikagoje.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE

IV Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimo leidiniu BLB valdyba pasiuntė šios kadencijos veiklos aprašymą, kartu, pagal leidėju prašymą prijungdama žinių apie Brazilijos lietuvių bendrai.

Trečiojoje Pabaltiečių parodoje vienas idomiausių eksponatų bus trijų tautų — lietuvių, latvių, estų tautiniais rūbais aprengtų lėlių rinkinys, kuris yra Buenos Aires vieno muziejaus nuosavybė. Neseniai lėlės buvo išstatytos Banco do Canadá įstaigoje Argentinos sostinėje, o dabar atvežamos į São Pauli. Paroda vėl ivyks Praça Roosevelt. São Paule, nuo liepos 6 iki 15 d

Vakarines kultūrinės programos matoma praplėsti parodos metu. Mūsų tautai daugiau reikės lietuviškos muzikos, skaidres, šoko, dainavo, net deklamavimą gauti lietuvišką valgių, rodo, kaip džiūtos juostos, kankiuojama. Estai jau turi du ilgesniu filmus iš savo veiklos, įskaitant estų pasaulinį kongresą pernai Toronte. Atgavintas estų choras ir tautinė šokių grupė.

LITERATŪRA - DAILE - MOKSLAS

VERGIJOS KRYŽKELIUOSE

ISPŪDŽIAI IŠ SIBIRO

Stefanija Rūkienė

SKALBIMAS

Mažai mes dabar valgome. Sriubos daugiau nebeuoda. Gauname tik po kepaluką duonos, kurios turi ištekti trims ar keturioms dienoms. Gauname ir virinto karšto vandens – „kipetok“. Cukraus ar uogienės jau retai kas beturi, o jei pas ką ir yra maišelio kampe, tasai tausoja dar juodesnei dienai. Daugelis duoną valgo tik su vandenėliu, bet yra ir tokių, kurie iš saujos ir lietuviškų lašinių pagraužia.

Parazitai mūsų nesigaili ir be pasigailėjimo čiulpia mūsų kraują. Kelionės metu tiek daug jų prisiveisė, kad nebeturime ramios minutėlės. Visa laimė, kad nesirodo dėmėtoji šiltinė. Visi iškristume, kaip rudeni šalnų pakąsti ir pageltę lapai.

Plaukdami Obe ir matydami čia pat gausybę vandens, nutarėme skalbtis. Pas vienus atsirado kibiras, pas kitus - dubuo, tretį surado virvagalį ir jau turime viską, ko mums reikia – pratinamės prie komunos. Prišome kibirą ant virvės galo ir puikiai pasisemiam vandens, nes mūsų barža vos vos šliaužia. Toliau nuo miestų vanduo švarus, minkštas ir visai tinkamas skalbimui. Tik visa bėda, kad mažai kas turi muilo. Jei kas ir turi gabaliuką, tai tyli ir su kaimynais nesidalija. Gerai ir be muilo. Triname rankomis baltinius ir skandiname tas raganas kad prigerty. Bet kur tau jos skęs. Negalima vandenyje jų prilakinti, vis gyvos ir vis ropoja. Sušlapusias ututes pribaugiame nagais. Vis bus kiek mažiau. Gal ir juokinga atrodo, bet esamose sąlygose niekaip negalime nusikratyti juodanugarėmis.

Dažnai užlipame ant baržos denio. Tai žiūrėk – kamputy pasislėpus moterėlė jau gauda keršasias. Kitos moterys ją užstoja, padaro priedangą, kad neužeitų komendantas ar sargybiniai.

Liuda vis gauda gyvius, krauna tuščion vaistų bonkutėn ir su pagieža barasi:

Rupūžės, gyvatės, kad juos pirmas perkūnėlis nutrenktų. Ir ką jie padarė iš mūsų tik per vieną mėnesį. Jau mes ir į žmones nebepanašūs. Priirinksi pilną bonkutę ir drėbsiu komendantui akysna, o geriausia tai už kalnieriaus. Namuose mes gerai ir švariai gyvenome, ir utėlės mūsų negraužė.

Paulina, matyti, rami moterėlė, neiškenčia neiškišusi.

– Nerūgok, kaimynėle, nuo to mums nepalengvės. Visiems tie patys pyragai. Manai, kad kitiems širdis neverda pykčiu ir neapykanta raskiui. Kol turėjome savo kariuomenę ir buvome namie, reikėjo gintis. O dabar kaip avis sudarė ir gabena skerdyklon.

Už stulpo sėdėdama viena senutė atsiliepė:

– Barniais ir rūgojimais mes nieko neatsieksime. Vargas mums, kad mūsų maža tauta ir silpna buvo valstybė. Kas gali atsilaukyti prieš tokį milžiną, kaip Rusija. Ne mes jiems reikalingi, bet mūsų žemė, sodybos ir visa Lietuva. Aišku, kad jie nori nusikratyti pavergtų kraštų gyventojais. Jie iš lėto ir nežymiai mus visus sunaikins. Mes tremties keliais važiuojame ne paskutiniai.

KOMITETAS

Kažkas kviečia, kad visi lietuviai susirinktų į vieną nurodytą baržos kampaną. Tremtinė N. paaiškino, kad kilo sumanymas išsirinkti komitetą, kuris rūpintųsi tremiamųjų reikalais ir šalpa. Ir kokie mes buvome tada naivūs, nesupratome savo apverktinos būklės ir neįjautėme, kokie pyragai mūsų laukia.

Paprašyta dar vienas senyvas vyras paaiškinti apie komiteto tikslus. Jis papasakojo apie 1914 metų karo pabėgėlius Rusijon, apie jų komitetų veiklą ir rū-

pinimąsi lietuvių reikalais. Tačiau pamiršo jis pridėti, kad tai buvo „krivinojo carizmo“ laikais ir kad tais laikais žmogus vistiek dar nebuvo laikomas gyvulio vietoje.

Visi sutinka su pasiūlymu ir nutaria išsirinkti komitetą. Kandidatai buvo siūlomi iš įvairių Lietuvos kampelių, kad nebūtų šališkumo savo parapijiniam reikalams. Zarasiškiai pasiūlė mane. Visi susirinkusieji pasiūlytiesiems kandidatams paplojo, ir taip buvo išrinktas penkių asmenų komitetas. O tai jau buvo nusikaltimas komunistinei santvarkai ir režimui.

Visi išrinktieji išėjome į vidurį pasirodyti rinkikams, susipažinome ir jau norėjome pasikalbėti mums rūpimais reikalais, bet tuojau prisistatė uniformuoti pareigūnai. Jie ėmė klausinėti, kas čia per triukšmas, koks čia susibūrimas, ir įsakė visiems skubiai išsikirstyti. Greitai nėrėme visi kaip pelės po šluota prie savo maišelių.

Dabar dažniau pradėjo vaikščioti uniformuoti enkavedistai, žiūrinėti mus ir varstyti akimis. Jie tikrai norėjo susekti, ar šie beginkliai žmonės labai pavojingi sovietinei santvarkai. Jau tada pradėjo planuoti, kaip juos išsikirstyti, kad nebūtų vieningi ir susicementavę.

Mes irgi reiškėme savo nuomonę apie jų išsilavinimą, žmoniškumą, žiaurumą ir kultūringumą. Daug kas iš mūsų tada nerūpestingai juokėsi iš „valdžios“ kiaurų kojinių ir nenumatė, kad tie „ponai“ greitai parodys mums savo galią.

UŽŠALUSI ŠIRDIS...

Vertė St. Vancevičius

Buvo ruduo ir pageltę lapai krito nuo medžių. Martinas M. sėdėjo prie savo namų ir rūkė pypkę. Kilo balti dūmai. Privalgęs rūkytos kiaulienos su kopūstais jis jautėsi patenkintas, o skaisti saulė dar kepino. Malonus nuvytusių lapų kvapas sklido aplinkui o ūkininkas savo mintyse skaičiavo jau į klo jimą ir daržinę sukrautą derlių. Užteks visam kam. Davė Dievas derlių ne bet kokį.

Staiga sujudėjo lyg išsigandęs. Tarp jo ir saulės pasirodė pilkas šešėlis. Į jį žiūrėjo dvi maldaujamos, plačiai praverstos akys, o išdžiūvusi it giltinės ranka, nedrąsiai elgetos gestu, išsitiesė jo linkui. Ant pavargėlės rankų miegojo kūdikis, suvargęs, kaip ir ji pati, patinusi veideliu ir šiltinės apdegintomis lūputėmis.

– Be darbo esu, vaikas mano serga, pasigailėkite nelaimingosios. Sunkiai varstė lūpas, matyt nepratusias prašyti išmaldos, o žodžiai krito sunkūs, kaip akmenys. Ūkininkas pasižiūrėjo į ją pykčio pilnomis akimis kad sutrukdė jam ramų poilsį.

– Eikite toliau. Tiek dabar skurdčių vaikiojasi: Pats žmogus greitai eitumei su tarbomis, jei taip visiems davinėtum. Na, gir-dite?

Sudrebėjo kaip po smūgiu, tačiau ir toliau per ašaras prašė:

– Nors lašelį pieno kūdikiui.

– Atrodo, kad tokiems dykaduoniams karves laikome?

– Turėkite širdyje Dievą, šeimininke, tokie sunkūs dabar laikai, taip sunku gauti dar-bą.

– Duokite man ramybę, – piktai ištarė. Tylėjo. Iš po išvargusių moteriškės blakstienų pasirodė ašaros ir riedėjo per skausmo iškraipytą veidą.

– Pasigailėkite... Dievas Jums atlygins...

PELESIŲ AISARGOS

Dažnai duoną gaudavome jau pasenusią ir pradancią pelėti. Išpauštus pelėsius visi mesdavo upėn.

Ant denio stovime būrelis moterų, aptariame dienos įvykius, ginčijamės ir kartais pašnekame apie naujausius gandus. Prie mūsų prieina ir į kalbas įsiterpia dar visai žvalus senukas ir pataria:

– Nesibarkit. Savo reikalų tais ginčiais mes nepataisysime. Ir taip dar labai neaiškus mūsų rytojus. Žinote, kad jau prasidėjo karas, o kartu su juo eina badas ir ligos. Nesvaidykite supelėjusios duonos žuvis, bet geriau ją rinkite ir džiovinkite. Ant denio vėjelis papučia, saulutė smarkiai užkaitina ir mano sužiedėjusi duonutė jau puikiai išdžiūvo. Vykstant Rusijoje revoliucijai, bado metu žmonės ir vadavosi tik tokiais sausainėliais. Pelėsiai yra kenksmingi ir jų daug privalgius galima susirgti, todėl prieš valgant duonos sausainius reikia gerai išvirti ir pelėsiai nebus kenksmingi sveikatai. Neskanu, bet badui žvelgiant akysna, skanumynų niekas neieško.

Po to senuko pamokslo visos susimąstėme ir pajutome tą bado šmėklą čia pat baržoje slampinėjančią. Visi gyvenamė ta duonute, kurią gauname iš savo palydovų. Negausime jos – jau ir badas.

Nuo to laiko supelėjusios duonos niekas upėn nebemetė. Visi rinko pluteles, džiovino saulutėje ir krovė į savo maišelius. Aš supelėjusios duonos sausainėlių prisidžiovinau gana daug ir juos bado metu apsilaižydama suvalgiau.

Jūratė ir Kastytis susitinka

DAGYS

Nebeturiu daugiau jėgų, jei man nepadėsite...

– Matot ją, dar grąšins čia man, palauk.. Margi. Margi... Paimk. Paimk senę.

Snaužias ant saulės prie šeimininko kojų šuo „pašoko, puolė lodamas prie pavargėlės, bet greit sustojo, sulėjo dar kartą ir,

Tesinys 8 psl.

MŪSŲ ŽINIOS

PAGERBTOS MOTINOS

Jaunimo namuose gegužės 6 virš šimto asmenų žiūrėjo gražiai paruoštą Motinos dienos programą kurią pranešinėjo kun. St. Šileika.

Šv. Mykolo Arkangelo mokyklos nauja grupė pašoko Šustą, Kubilą ir Jaunystės šokį – tai jų pirmas viešas pasirodymas. Ant. Aleknavičius perskaitė „Mokslieivio laišką motinai“, Nilza Guzikauskaitė deklamavo: „Prie motinos kapo“, Verutė Aleknavičiūtė – Kl. Jūros „Klaūno motina“, kun. St. Šileika – Vyt. Kastyčio „Emigranto grįžimas“.

L. K. B-nės choro moterys padainavo „Motulė mane barė“, Augink dukelė ir nuotaikingą „Ka, močiute, padarei“ Mergaičių ir berniukų oktetas, irgi kun. Šileikos akordeono lydimas, dainavo „Grįšim, grįšim“.

Prieš įteikiant visoms motinoms gėlių, buvo pagerbtos dvi motinos, p. Guzikauskienė ir p. Baniienė (vyresnioji), kurios ypatingu būdu savo šeimose palaiko lietuviškumą. Programą sekė arbatėlė.

P. M. MAŠINSKIS PRAŠOMAS ATSIIMTI IŠ ZELINOS KLEBONIJOS IŠ LIETUVOS ATĖJUSĮ LAIŠKĄ.

PADOVANOJO RINKINĖ

Stasys Kumpis, gyvenęs Terezopolyje, per ten apsilankiusį Joną Bagdžių padovanojo Jaunimo Ramovei Kauno vaizdų rinkinį.

STUDENTŲ IŠSKYLA

Nuo balandžio 29 iki gegužės 1 kun. H. Šulco globoje grupelė studentų stovyklavo netoli Campos de Jordão, ieškodami skautiškos stovyklavietės, kurią nurodė prityręs medžiotojas Vytautas Draugelis. Patys virė, gyveno palapinėse, suruošė dvi ekskursijas į 2000 m. aukštumo kalnus, grybavo „pinhão“, kovojo prieš šaltį. Vietovė graži, žmonės malonūs. Kelionės, į vieną pusę 7 val. (230km)

„NEMUNAS“ ruošiasi 11 kanalo spalvotai TV programai. Repeticijos būna Šv. Kazimiero parapijos salėje.

VEIKLOS KALENDORIUS

EKSKURSIJA

„ŽILVITIS“ ruošia savo metinę ekskursiją į Guarujá, Perequê ir Iporangá, sekmadienį, gegužės 13 d. Kuo daugiau važiuosime, tuo bus linksmiau.

Autobusas suaugusiems kainuoja 15 kr., o „pipirams“ iki 12 metų – 10 kr.

Pragyvenimo problemą kiekvienas ekskursantas išsprendžia pats. Išvyka bus pajairinta įdomia programa.

MINĖSIME MOTINOS DIENA

Lietuvių Sąjungos-Aliança Valdyba kviečia savo narius, draugus ir visus mums prijauciančius lietuvius dalyvauti MOTINOS DIENOS MINĖJIME Š.m. gegužės mėn. 20 dieną, sekmadienį, 13 valandą, R. Lituânia 67 salėje.

Programoje: meninė dalis, sveikiniai, dainos ir muzika. Po programos sąjungiečių moterų skaniai pagaminti pietūs, gėlių dovanėlės motinoms ir tradicinis laimės bandymas vertingoms Motinos dienai skirtoms dovanoms.

Pagerbkim motinas apsilankydami į šį minėjimą.

Įėjimo bilietus užsisakyti iš anksto telefonais 93-5470, arba tiesiog Sąjungos-Aliança būstinėje trečiadieniais nuo 20 valandos, R. Lituânia, 67.

ŠVENTKELIONĖ.

Šv. Juozapo vyrų Brolija ruošia tradicinę kelionę į Dievo Motinos Aparecidos šventovę gegužės 20.

Kas tik nori ir gali yra kviečiami dalyvauti. Organizacijos prašomos nepamiršti savo vėliavų. Pakeliui ir per šv. Mišias bus giedamos lietuviškos giesmės.

Autobusai išvažiuoja iš Vila Zelinos, iš Vila Prudentes ir iš Casa Verdés 6 val. ryto. Bilietai gaunami Vila Zelinoje, pas Vyrų Brolijos valdybos narius, Casa Verdėje pas Jurgį Matelionį ir brolius Stankūnus, ir V. Prudentėje pas Brolijos pirmininką M. Tamaliūną.

ŠOKĖJAI OLIMPIADOJE

Šią savaitę vykstančių vaikų ir jaunimo žaidimų uždaryme šoks liet. tautinių šokių grupė, sudaryta iš šv. Mykolo Arkangelo mokyklos mokinių.

Sekmadienį, gegužės 13, Rua Pedro de Toledo, prie Hospital do Servidor

ŠIO NUMERIO GARBĖS LEIDĖJAS

LIETUVIŲ SAJUNGA ALIANÇA

IŠLEIDŽIA PAGERBDAMA LIETUVES MOTINAS TĖVYNĖJE IR VISAME PASAULYJE.

LABAI DĖKINGA M. L. ADMINISTRACIJA

Publco, zaidynės užbaigiamos tautinių šokių varžybomis, kuriose varžovai vertinami pagal tautinių rūbų autentiškumą (10 taškų), šokių judėsių ir choreografijos grožį (15 taškų), taktą ir sutartinis judėjus (20 taškų), įvairumą (5 taškai).

Šokių mokytoja Regina Bagdžiūtė paruošė grupę, kuri pasirodė pirmą kartą Motinos dienos minėjime. Grupėje šoka: Irineu Lombardi Filho, Adolfo Gutmann, Peter Wesenauer, Robson Senno, Roberto Picchi, Marcelo Rebellato, Manuel Onha, Oleg Shukowsky (iš Žilvičio), ir Silvija Bendoraitytė (Nemunas), Cleide Mendo (N), Janetė Nikitin (N), Marli Trojeckas (N), Sueli Rulevas (N), Ivani Popic (Z), Nancy Narbutis (Z) Marcia Franckevičius, Walkiria Vilčinskas.

PADĖKA

Nuoširdžiausiai dėkojame visiems dalyvavusiems a.a.

JORGE MASYS

šermenyse ir laidotuvsė, pareiškusiems mums savo užuojautą, ir ypač kunigui Stasiui Šileikai už labai malonų pataravinimą mūsų liūdėsio valandą.

Žmona Ona Masienė ir sūnaus Jono Masio šeima.

UŽSIMOKĖJO UŽ M. L.

Jau vasario mėn. per kun. Šulcą ir p. Gaulienę užsimokėjo Rio de Janeiro skaitytojai: po 30 kr. D.V. Dikinis ir V. Dubauskas; 40 kr. Aleks. Suveizda; 50 kr. Stasys Kumpis; 100 kr. Sofija Dutkienė.

Šiomis dienomis užsimokėjo: už 1972 metus: Andrius Stankūnas 25 kr. Po 30 kr. Vl. Steponaitis, Ed. Pažėra, Ed. Pažėra sūnus, Emilija Petkevičienė, Natalija Giedraitienė.

34 kr. Arūnas Steponaitis, 44 kr. Antanas Buknys. Po 50 kr. Jonas Tatarūnas ir Albinas Budrevičius.

Visiems nuoširdus ačiū.

Administracija.

ŠOKĖJAI TELEVIZIJOJE

Gegužės 3 d. TV-2 kanalas São Paulo rodė ištrauką iš Urugvajaus „Azuolyno“ tautinių šokių programos, įrašytos juoston 1971 metų pradžioje. „Ciclorama“ programos pirmąją dalį užpildė kiti šokėjai – „Gulbių ežero“ baleatas ir japoniškas šokis. Paskutinis šokis buvo lietuviškas, jau apie vidurnaktį.

LIETUVIAI IV UD PARODOJE

Metinėje „Utilidades domésticas“ parodoje Anhembi parke dalyvavo ir Petras Trimailovas iš Vila Alpinos, išstated daugybę žaislų - kailinių lėlyčių, gyvu liukų (bichinhos de pelúcia). Kioskas aptarnavo jo dukters.

SVEIKSTA LIGONINĖJE

Vera Karašauskienė iš V. Lituánijos po rimtos operacijos gydosi Jono XXII ligoninėje, Parque da Moóca. Jos vaikai Vera Lucia ir Sergio dalyvauja „Žitvityje“ ir lanko liet. kalbos pamokas.

EKSKURSIJA Į ŠIAURĖS AMERIKA

Latvų kolonija ruošia ekskursiją į Š. Ameriką. Kviečia ir lietuvių koloniją pasinaudoti šia programa. Bilietai kainuos ne daugiau, kaip 400 dolerių ten ir atgal.

Ekskursija išvyks iš S. Paulo rugpjūčio 29 d. ir grįš rugsėjo 29 d. Š. Amerikoje pasiliks 30 dienų. Smulkesnių žinių gali suteikti Pabaltijo Komiteto nariai.

MŪSŲ LIETUVOS SIDABRO JUBILIEJUS

suėjo šių metų sausio 1 dieną. Sukakties paminėjimas rengiamas liepos 29 dieną. Visuomenė ir organizacijos prašomos tą dieną rezervuoti M. Lietuvai.

Iš anksto dėkojame,

Rengėjai: M. L. leidėjai ir Šv. Juozapo Vyrų Brolija.

TREČIOSIOS MIRTIES METINĖS

INŽ. PRANAS ŠUKYS IR SATKŪNŲ ŠEIMA KVIEČIA DRAGUS IR PAŽISTAMUS DALYVAUTI TREČIOSIOSE MIRTIES VAUTI TREČIŲŲ MIRTIES METINIŲ MIŠIOSE UŽ ŠEIMOS MIRUSIĄSIAS, GEGUŽĖS 10 DIENĄ, 20 VALANDĄ, ŠV. JUOZAPO BAŽNYČIOJE, ZELINOJE.

NOSSA LITUÂNIA
Caixa Postal. 4421
01000 São Paulo, SP
*
Diretor Responsável
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO
Redator Jonas Klodytas

METINĖ PRENUMERATA: 30 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 150 kr.; Paskiro numerio kaina: 60 centavų. Užuojautos ir sveikiniai nuo 10 kr., pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija.

Stripsai ir korespondencijos redakcija taip pat tvarko savo nuožūrą. Nenaudoti raštai grąžinami tik autorini prašan. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreikia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis spausdinamas antradieni. Todėl vietinės žinios ir pranešimai 9-10 puslapiams redakcijai įteiktini ne vėliau, kaip iki pirmadienio pietu.